



veto



**Limburgse rektor
houdt niet van gezeur**

p. 4



**VRT-nieuwsgoeroe
Walter Zinnen
in het Stuc**

pp. 8-9



**Hoe de pers
Regina de loef afstak**

p. 10

Studies kaarten ondervertegenwoordiging van vrouwen in het universitair beleid aan

Gezocht: vrouwelijke profen voor topfuncties unief

Het is bedroevend slecht gesteld met de vertegenwoordiging van vrouwen in de top van universiteiten, zo klinkt het in drie recente rapporten over gelijke kansen. De academische wereld blijft een zeer gesloten wereld van 'ons kent ons' en daarom mag men niet de illusie koesteren dat het probleem zich in de toekomst wel vanzelf zal oplossen. Op Vlaams nivo is de KU Leuven de slechtste leerling van de klas, maar Rektor Oosterlinck belooft beterschap.

Volgens een studie van het Steunpunt Women's Studies van het Limburgs Universitair Centrum is de startpositie van vrouwen aan Vlaamse universiteiten op dit ogenblik goed te noemen. Vrouwen zijn relatief evenwichtig vertegenwoordigd binnen het AAP (Assisterend Akademisch Personeel). In vijf van de zeven Vlaamse universiteiten worden meer dan veertig procent van de AAP-functies ingevuld door vrouwen. De VUB en vooral het RUCA hebben minder vrouwelijke AAP-ers.

Ladder

Voor het ZAP (Zelfstandig Akademisch Personeel of docenten) is de toestand heel wat minder rooskleurig. De universiteiten met het hoogste aantal vrouwelijke professoren zijn het LUC en de VUB (respektie-



Op de Groenplaats in Antwerpen werd niet alleen het jonge bruidspaar bejubeld, maar duidelijk ook wiet gesmoord — let op de Jap. Nog een sjans dat Agalev binnenkort een wetsvoorstel zal indienen om Cannabis uit de strafwet te halen. Lees op pagina 6 meer over het debat over softdrugs (foto Ivan Put)

velijk 18 en 16 procent); de Antwerpse universiteiten tellen het minst vrouwen (minder dan 10 procent). De KU Leuven neemt een middenpositie in: één prof op tien is een vrouw.

Bij een nader onderzoek blijkt dat de positie van vrouwen aan de Vlaamse universiteiten nog slechter is dan deze gegevens doen vermoeden. Immers, hoe hoger men klimt op de wetenschappelijke ladder,

hoe groter de oververtegenwoordiging van mannen wordt. Terwijl men aan de Vlaamse universiteiten globaal elf procent vrouwen telt, vindt men op het hoogste nivo — namelijk dat van gewoon hoogleraar — slechts vijf procent vrouwen. Bij vergelijking van de verschillende universiteiten, scoort de KU Leuven het slechtst: drie procent van de gewoon hoogleraren zijn vrouwen. Het LUC heeft het grootste aantal vrouwelijke gewoon hoogleraren met acht procent.

Er is duidelijk iets aan de hand met de doorstroming van vrouwen naar de hoogste echelons van de universiteit. Dit komt nog frappanter tot uiting in de samenstelling van de verschillende beleidsorganen van de Vlaamse universiteiten. Enkel de Ufsia heeft meer dan één vijfde vrouwelijke afgevaardigden in één van de hoogste beleidsorganen. Helemaal onderaan bengelt de KU Leuven. Drie hoge beleidsorganen, namelijk de Inrichtende Overheid, de Raad van Beheer (RvB) en het Gemeenschappelijk Buro (Gebu), bestaan uitsluitend uit mannen. Alle vice-rectoren, koördinatoren en dekanen aan de KU Leuven zijn mannen.

Fout

Vaak wordt beweerd dat de ondervertegenwoordiging van vrouwen in het universitair beleid historisch is gegroeid. Vroeger waren er minder meisjes die universitaire studies aanvaardden en daardoor zijn er **vervolg op p. 3**

Vier Waalse studenten voor Correctionele Rechtbank te Brussel

Vervolgd voor vasthouden van megafoon

Tijdens een betoging in november '95 voor de herfinanciering van het onderwijs werden een aantal studenten door de Brusselse rijkswacht opgepakt. Zeven studenten werden vervolgd en vier ervan moesten vorige week woensdag verschijnen voor de Correctionele Rechtbank van Brussel. Naast het 'bekladden van prikkeldraad', wordt een student — die ondertussen leraar is — beschuldigd op basis van het hanteren van een megafoon. De zaak werd uitgesteld tot november '2000.

gen schrappen. Lebrun drukte zijn politiek door en liet zijn dekreet stemmen op 20 oktober 1994. Twee dagen eerder eisten 25.000 studenten in de Brusselse straten echter de intrekking van de stemming. Op 7 november werd het dekreet opgeschort. Twee dagen later kwamen 30.000 studenten op straat in Namen.

Ondanks de hevige betogingsgolven keurde de Franstalige Gemeenschap in augustus 1995 een licht gewijzigd dekreet (Lebrun bis) goed. Vanaf september 1995 rolde een nieuwe stakingsgolf door de hogescholen en de universiteiten, voor de herfinanciering van het onderwijs. Maar de

ordendiensten grepen hard in. Na 1996 was de studentenbeweging ontmoedigd. Vele van de bevochten maatregelen waren doorgevoerd of lichtjes afgezwakt. Bovendien werden studentenleiders vervolgd door het gerecht waardoor de achterban nog meer werd afgeschrikt om op straat te komen. Ook op een betoging van 24 november '95 in Brussel werden zeven studenten opgepakt en vervolgd.

Vier ervan echter — drie studenten van de Akademie van Schone Kunsten Luik en één universiteitstudent die ondertussen leraar Frans is — werden vorige week gedagvaard. De studenten van de kunstaka-

demie worden ervan beschuldigd de friese ruiters (prikkelendraad op metalen buizen) en de kledij van de rijkswacht te hebben besmeurd met verf. Het Brussels parket beschuldigt hen ook van bedevorming. De leraar wordt aangestipt als de 'provokateur', de leider van de 'bende'. De persoon in kwestie was tijdens de betoging vertegenwoordiger van de Universiteit van Luik en hield een megafoon vast. De Franstalige Liga voor de Mensenrechten werd op de hoogte gebracht van de zaak.

In oktober van dit jaar verschenen voor het Hof van Beroep te Brussel twee voormalige vrijgestelden van de Sociale Raad van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie. Ze werden, samen met vier andere studenten, drie jaar geleden veroordeeld voor een — zeer betwistbare — strafrechtelijke inbreuk tijdens een betoging tegen studentenbeperkingen.

Bart De Schrijver

Begin jaren negentig is er bij de Franstalige studenten heel wat protest gerezen tegen de plannen van toenmalig minister van Onderwijs Lebrun. Die wou het hoger onderwijs — buiten de universiteit — reorganiseren binnen 25 entiteiten. Dit wil zeggen: rationaliseren, fusioneren en richtin-

(advertentie)

GROEP T

LERAARS MET VISIE

PEDAGOGISCHE HOGESCHOOL LEUVEN

Tiensevest 60 • 3000 Leuven • Telefoon 016/30 10 30 • Fax 016/30 10 40 • E-mail groep@groep.be



lezersbrieven

Holebi (1)

In Veto 11 van 29 november werd de hele middenpagina aan homoseksualiteit besteed. Dat kan ik alleen maar toejuichen. Eindelijk komt dit onderwerp op een goede en volledige (met alle contactadressen in Leuven erop en eraan) manier ter sprake en wordt het niet in de doofpot gestopt, zoals helaas maar al te vaak gebeurt. Voor homoseksuele, lesbische en biseksuele studenten is dit een steun in de rug.

Er worden echter in het interview met Eof-leden door Geert Daelemans grove onjuistheden verteld. Hij beweert dat "aan de KU Leuven een regel bestaat bij godsdienstwetenschappen dat homo's geen tesis mogen maken over homoseksualiteit en hetero's wel. Er wordt hun een soort betrokkenheid gesuggereerd. Homo's mogen dus enkel over heteroseks schrijven." Volgens mij is dit niet waar en totaal uit de lucht gegrepen. Zijn uitspraak slaat met andere woorden nergens op. Als het toch waar zou zijn, slaat het op nog minder. Ik vind mezelf immers de geschikte persoon om tegen deze uitspraak te reageren, daar ik in de richting godsdienstwetenschappen als lesbienne vorig jaar een tesis heb ingediend omtrent lesbisch ouderschap. En ik

ben niet de enige holebi-student in dat geval, dat weet ik honderd procent zeker. Ik werd op deze blunder in Veto immers attent gemaakt door een lesbische medegodsdienstwetenschapper die ook haar tesis maakte rond homoseksualiteit.

Ik ken echter wel het verhaal dat een welbepaalde professor aan een student de vraag heeft gesteld of hij al dan niet homo was. Het antwoord was ontkennend en daarop kreeg deze student de toestemming het onderwerp te behandelen, vermits hij — als zijnde hetero — geen uitzonderlijke betrokkenheid had. Diezelfde professor was echter de promotor van mijn mede-studente. Hij vroeg haar echter nooit naar haar seksuele voorkeur. Ook mij werd, bij de aanvraag en het laten goedkeuren van mijn tesisonderwerp, nooit één enkele vraag gesteld naar mijn seksuele geaardheid, noch naar een andere reden waarom ik lesbisch ouderschap als tesisonderwerp koos. Bijgevolg kan van een zogezegde regel daaromtrent volgens mij geen sprake zijn, daar men ons beiden anders wel de vraag had gesteld naar onze betrokkenheid bij het onderwerp. Het gaat erom niet van zin voor nuance één veralgemenende situatie te gaan veralgemenen, toe te passen op een hele fakulteit en als een algemene waarheid te gaan poneren.

Het is inderdaad jammer genoeg wel zo dat de Kerk (als instituut), ik spreek hier niet over individuele kristenen) niet bepaald homovriendelijk is ingesteld. Die lijn ongenueerd voorttrekken naar de theologische fakulteit van onze universiteit getuigt echter niet van veel realiteitszin. Ooit zei de filosoof Wittgenstein: "Waarover men niet kan spreken, moet men zwijgen." Ik denk dat Geert dit maar eens in gedachten moet houden, vooraleer hij nog eens dergelijke uitspraken doet en vervalt in misplaatste clichés. Aangezien hij nooit aan deze fakulteit studeerde, kan hij zich onmogelijk een juist beeld vormen over de volgens hem bekropen mentaliteit die er zou heersen ten aanzien van holebi-studenten. Ikzelf heb van die mentaliteit nooit iets gemerkt. Het is mijns inziens dus ook fout deze fakulteit in haar geheel in een negatief daglicht te stellen.

naam en adres bekend bij de redactie

Holebi (2)

Volgens Veto zou ik gezegd hebben dat "aan de KU Leuven een regel bestaat bij godsdienstwetenschappen dat homo's geen tesis mogen maken over homoseksualiteit en hetero's wel". Er wordt in het artikel het woord 'regel' gebruikt. Althoewel ik dit zelf niet letterlijk heb willen bevestigen, ga ik er mij ook niet dadelijk van disantieren. Het tekstje dat in Veto verscheen is immers een samenvatting van wat ik tijdens het eraan voorafgaande gesprek verteld heb. De ach-

terliggende feiten zijn als volgt.

Een studente godsdienstwetenschappen heeft ooit eens een aanvraag gedaan voor een tesis rond het thema homoseksualiteit. Zij kreeg van haar professor de vraag of zijzelf lesbisch was, waarop ze, naar waarheid, negatief antwoordde. Geïrriteerd door de vraag, informeerde ze naar de relevantie ervan. Het antwoord hierop was zeer duidelijk en niet vatbaar voor verkeerde interpretatie: "Indien er een betrokkenheid bij de materie van de tesis aantoonbaar is, kan men het tesisvoorstel niet goedkeuren."

Vermits de studente dit een nogal aanstootgevende uitspraak vond, heeft ze dit naar ons doorgespeeld. Persoonlijk vind ik het nog beklagenswaardiger mocht men deze dubieuze regel op de koop toe nog eens selectief gaan toepassen! Nu mag het nog zijn dat andere studenten hier geen problemen mee gehad hebben, feit blijft dat dit in de praktijk wel degelijk gebeurt. Ik mag hopen dat de vaststelling dat niet iedereen deze reactie heeft mogen ervaren een positieve evolutie mag aanduiden. Persoonlijk ken ik allereerst genoeg studenten godsdienstwetenschappen om met een gerust hart te mogen beweren dat deze fakulteit zeker niet bewust homofob is, in tegendeel zelfs!

Geert Daelemans,
student KU Leuven
vervolg lezersbrieven op p. 14

kolofon

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
Tel 016/22 44 38
Fax 016/22 01 03

Jaargang 26
Nummer 12
6 december 1999

Ver. uitg.: Peter Mangelschots
Hoofdrederie: Bart De Schrijver
Redaktiesekretaris: Peter Mangelschots
Redactie: Marie-Anne Dedeurwaerdere, Filip De Keukeleere, Margo Foubert, Joost Helsen, Diederik Vandendriessche, Pieter Van der Aa
Doka: Tim Bamps, Katelijne Beerten, Reinout Depoorter, Joost Helsen, Ivan Put, Johan Wynants
Medewerkers: Katelijne Beerten, Tom Bonte, Ward Daenen, Loes Geuens, Wouter 'Jupiler NA' Grégoire, Nele 'Sherry' Spaas, Steven 'Sangria' Van Dessel, Matthieu Van Steenkiste, Jan 'Black Sea' Vereecken

Lay-out en vormgeving: Katelijne 'Blue Thrill' Beerten, Dirk 'Vodka' Bernard, Nikolas 'Hapkin' Cloet, Ward 'Parfait d'amour' Daenen, Marie-Anne 'Gin Fizz' Dedeurwaerdere, Filip 'Kersensap' De Keukeleere, Bart De Schrijver, Margo 'Blue Mary' Foubert, Loes 'Cognac' Geuens, Joost 'Chivas' Helsen, Pieter 'Pomerol' Mangelschots, Pieter 'Pisang' Van der Aa, Heidi 'Whisky-cola' Van Hout, Nathalie 'Porto' Van Leuven, Maarten 'Sex on the beach' van Meer, Matthieu 'Mazout' Van Steenkiste

Cartoons: Seb
Dtp: Dirk Bernard, Filip De Keukeleere
Spelling: Filip De Keukeleere
Indredactie: Loes Geuens
Assistentie-indredactie: Bart De Schrijver, Nikolas Cloet

Internet-Veto:
<http://www.veto.student.kuleuven.ac.be>
e-mail:
veto@veto.student.kuleuven.ac.be

Zetwerk en publiciteit
Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij: Artoos (Kampenhout)

Opplage: 9000 eksemplaren
ISSN-nummer: 0773-5162

Abonnementen
Studenten: 250fr/6,20 €; niet-studenten: 350fr/8,68 €; buitenland: 700fr/17,35 €; steun vanaf 1000fr/24,79 €; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Redactievergadering
iedere vrijdagmiddag om 16.00 u



vrije tribune

Het WHO-spook waart door de wereld: 'No globalisation without representation'

In de Verenigde Staten is een liberal iemand die gelooft in een samenleving waarin de welgestelden belastingen betalen om de minderbedogenen te ondersteunen. Liberalism is dan de politieke filosofie die deze ideeën verdedigt. In schril contrast hiermee staat het neoliberalisme, een economische politiek die erop gericht is om controle vanwege de samenleving op markten af te bouwen. Het ultieme doel van het neoliberalisme is de 'mondiale Vrijhandel'.

In die context vindt momenteel (Seattle, Verenigde Staten, van 29/11 tot 3/12) een topconferentie plaats van de Wereldhandelsorganisatie (WHO). Ondanks de megalomane belangen die op deze conferentie op het spel staan en de aanwezigheid van ongeveer 50000 progressieven, milieu-activisten en vakbondsleden die ter plaatse de stem van de stemlozen willen laten weerklinken, wordt er in de mainstream pers nauwelijks (kritisch) bericht over de zorgwekkende gang van zaken. Vandaar dat ondergetekenden het als hun morele plicht aanzien om enige duidelijkheid te scheppen omtrent het totaal ondemocratische karakter en de (verborgen) agenda van de WHO.

Deze internationale organisatie met 134 participerende landen is een neoliberale forum voor onderhandelingen inzake internationale handelsovereenkomsten en het opvolgen, reguleren en oplossen van de afgesloten akkoorden. De WHO werd opgericht in 1995 en is de opvolger van de GATT-akkoorden, die instonden voor de promotie van de Vrijhandel en het onder druk zetten van landen om invoertarieven te reduceren. De WHO is een nog veel machtiger instrument, bestaande uit niet-verkozene bureaucraten die doelbewust onze planeet in een mondiale Vrijhandelszone willen herschrijven. Officieel heeft de WHO twee voorname doelstellingen: (a) het doordrukken van de liberalisering van de markten door middel van het doorbreken van nationale barrières, (b) het ontwikkelen van een mechanisme om handelskonflikten te 'regelen'.

Paradoxaal genoeg wil de WHO de internationale Vrijhandel juist dereguleren en binnenlandse markten openbreken voor buitenlandse investeerders. De WHO-regelgeving betracht bedrijven los te rukken van de controle door regeringen. Zo moet er een vrijwel onbeperkte mobiliteit van kapitaal, goederen en diensten tot stand komen, wat in scherp contrast staat met de

Westerse asiëpolitiek van gesloten grenzen en de bescherming van investeerders en bedrijven via allerlei eigendomsrechten.

Deze eigendomsrechten worden verder uitgebreid via het concept van het zogenaamde 'Intellectuele eigendomsrecht', dat zoals gedefinieerd door de WHO-overeenkomsten niet bepaald wordt door creatieve eigenschappen van individuen. Het betreft veeleer de bescherming van bedrijfseigendom en het monopolie over het patentieren van planten, zaadvariëteiten, software... Het 'Intellectueel eigendomsrecht' is een van de vele voorbeelden van de manier waarop er ekstrem protectionistische maatregelen worden doorgevoerd in het kwasi-godsdienstig paradigma van de 'Vrijhandel'. Het betreft hier uiteraard een protectionisme waar megabedrijven baat bij hebben, daar waar strafende marktdiscipline voor loontrekkenden, consumenten en kleine boeren de norm is.

Dit toont op treffende wijze de werking van de WHO aan. Hoewel de WHO niet blind is voor de sociale dimensie die handel per definitie incorporeert, stelt ze dat ze enkel 'producten' en geen 'processen' kan reguleren. Hiermee draait zij de klok terug. De substitutie van de ontoereikende regulering van het eindproduct door de controle over het totale productieproces zelf, met behoud van arbeids- en milieunormen, was evenwel een belangrijke verworvenheid van de arbeiders-, consumenten- en milieubewegingen. Dit is immers noodzakelijk wanneer men de veiligheid op de werkvloer wil verbeteren, milieugevaren wil indijken en 'schonere' processen wil ontwikkelen. Het substantiële verschil tussen bijvoorbeeld een hemd dat werd geproduceerd door slaafslavenarbeid en een hemd dat onder degelijke arbeidsomstandigheden tot stand kwam, is immers niet zichtbaar in het eindproduct.

Wanneer de WHO daarentegen vaststelt dat de belangen van investeerders in gevaar worden gebracht, dan kan zij snel in actie treden en haar wil opleggen. Indien loontrekkenden evenwel worden gedwongen om in mensonterende omstandigheden te werken, dan past de WHO een strijdgevoel toe. Wanneer diezelfde arbeiders echter piraatvideo's of cd's zouden produceren, dan staat de WHO te trappelen van ongeduld om sancties op te leggen, ter bescherming van het 'Intellectueel eigendomsrecht'.

Wat staat er nu in Seattle en volgend jaar

tijdens de Millenniumronde op het spel? De WHO wil haar liberaliseringscampagne onverstoor voortzetten, terwijl zij in het bijzonder de handel in diensten, waaronder openbare, wil bevorderen. Dat betekent dat zij sectoren zoals gezondheidszorg en onderwijs wil openstellen voor de markt en internationale concurrentie, waardoor plaatselijke controle en bescherming van gemeenschappen in het gedrang komen. Het paradigma van de Markt verdringt met andere woorden gelijk welke vorm van sociale besluitvorming. Markten kennen evenwel geen moraal en promoten (te) eenzijdig de waarde van de Winst. Verzet tegen de WHO-agenda en haar ondernemende rol inzake democratische besluitvorming is daarom van essentieel belang. Rest ons de vraag: 'Welk verzet?'

Bepaalde opposanten, waaronder ondergetekenden, zijn de mening toegedaan dat het WHO-programma fundamenteel nefast werkt en dat we daardoor deze instantie maar beter afschaffen. Er is dringende nood aan mondiaal verzet en solidariteit 'van onderuit'. Anderen, vooral in kringen van de arbeidersbeweging, argumenteren dat het concept van onderhandelende regulering van vitaal belang is voor het welzijn van de wereldgemeenschap. Zij betogen dat, als basisarbeidsrechten, milieubescherming en (wat in Europa doorgaat als een 'sociale klausule') zouden worden toegevoegd aan het WHO-mandaat, deze instantie de facto fundamenteel zou getransformeerd zijn.

Hoe dan ook, opposanten, hervormers en rebellen van over heel de wereld verzamelen zich momenteel in Seattle, waar zij zich in een opmerkelijke sfeer van internationale solidariteit verzetten tegen de eenzijdige (bedrijven)agenda van de WHO. Hoewel er tal van tactische verschillen zijn in deze strijd, leggen zij een sterke eenheid aan de dag in hun actie en inzicht dat de WHO ondubbelzinnig bijdraagt tot de toenemende ongelijkheid in de wereld en het verder uithollen van de democratie. Het protest in Seattle zal zowel de laatste grote internationale demonstratie van deze eeuw als het begin van een nieuwe globaliseerde solidariteitsbeweging zijn. Om te belletten dat de Een-og Koning zal worden in het land der blinden!

Peter Tom Jones,
onderzoeker aan de KU Leuven
Bart Naessens,
onderzoeker aan de VUB

vervolg vrije tribunes op p. 14

Bijstandsregeling aan zeer strenge voorwaarden onderworpen

OCMW's houden niet van studenten

Het bestaansminimum werd vijftienvijftig jaar geleden ingevoerd als residuaire uitkering. Dit betekent dat men eerst zijn rechten moet laten gelden op mogelijke andere bedragen, bijvoorbeeld op een werkloosheidsuitkering. Voor een student in financiële moeilijkheden is de situatie echter complexer. De bijstandsregeling is immers niet voorzien op het financieren van studies. Dit heeft als gevolg dat OCMW's vaak zeer weigerachtig staan ten aanzien van studenten.

Wegens het ontbreken van een studietoeloen zijn de meeste studenten voor de financiering van hun studie aangewezen op hun ouders. Deze afhankelijkheid houdt een risico in voor de student. Onstaat er een konflikt met de ouders, dan kan dit ernstige financiële consequenties hebben.

Studiebeurzen bieden weinig onafhankelijkheid omdat ze gelinkt zijn aan het inkomen van de ouders. Voor de kinderbijslag geldt dan weer dat die uitbetaald wordt aan de ouders. De student kan deze bijslag enkel rechtstreeks ontvangen indien hij over een eigen domicilie-adres beschikt. In een stad als Leuven — maar hetzelfde geldt voor andere studentensteden — is het zeer moeilijk om je als student in te schrijven in het bevolkingsregister. Er wordt bijvoorbeeld verwacht dat je een verklaring van

financiële onafhankelijkheid ondertekent. Een aantal studenten wendt zich bij financiële problemen tot een OCMW. Helaas zijn daarmee niet alle problemen van de baan.

Een eerste groot knelpunt ligt in het vinden van het verantwoordelijke OCMW. Het bevoegde centrum is immers dat van de plaats waar de begunstigde zijn 'gewoonlijke en bestendige' verblijfplaats heeft. Een domicilie kan hierbij een aanduiding zijn, maar is niet beslissend. Dit impliceert dat het Leuvense OCMW iemand kan afwijzen omdat hij bij zijn ouders gedomicilieerd is, terwijl de student in zijn 'thuisadres' dan weer kan geweigerd worden omdat men stelt dat de gewoontelijke en bestendige verblijfplaats toch duidelijk Leuven is. Zelfs al is men in het Leuvense bevolkingsregister ingeschreven, dan staat het OCMW eerder weigerachtig tegenover de aanvraag.

Bot

Dit kan men verantwoordelijk op basis van de wettelijke regeling van het bestaansminimum. Eén van de opgelegde voorwaarden is immers het tonen van werkbehoefte. Of een student voldoet aan deze voorwaarde is dan natuurlijk vatbaar voor verschillende interpretaties. Nancy Hendrixx van de sociale dienst van de KU Leuven: "Vroeger durfde het OCMW nogal bot studenten onmiddellijk wegsturen. Sinds enkele jaren echter bestaat er een structureel overleg tussen de sociale dienst en het

beleids-, bestuurs- en beslissingsorganen aan de KU Leuven aangekaart. De reactie van rektor Oosterlinck was op zijn minst gezegd lauw. In een gesprek met Veto verklaart de rektor zijn reactie: "Ik kom mij op dat moment nog niet uitspreken over concrete maatregelen omdat ik de discussie nog ten gronde moet voeren met mijn achterban. In de eerstvolgende weken nodigen wij professor Malfliet uit op het Gemeenschappelijk Bureau. Daarna zal het rapport uitvoerig besproken worden op de Akademische Raad en de Raad van Beheer."

Rektor Oosterlinck engageert zich alvast om de genderproblematiek aan de KU Leuven verder te blijven opvolgen: "Indien ik volgend jaar opnieuw als rektor verkozen word, zal er minimum een Adviseur Gelijke Kansen Beleid aanblijven en liefst worden er nog meer initiatieven genomen. Wanneer aan vrouwen niet dezelfde kansen worden gegeven als aan mannen, verspelen we vele goede werkrachten. Bovendien wil ik iedere vorm van onrechtvaardigheid aan deze universiteit bestrijden."

Voor de samenstelling van zijn volgende 'ploeg', die daarna het GeBu zal vormen, gaat de rektor bewust op zoek naar een vrouw. Rektor Oosterlinck: "Het zal alleszins niet gemakkelijk zijn, gezien een GeBu lid minstens gewoon hoogleraar moet zijn en nog minstens vijf jaar van haar emeritaat moet afzitten." De cijfergegevens van het gelijkheidsrapport leren dat er binnen de KU Leuven 10 vrouwen en 331 mannen in aanmerking komen voor de functie van GeBu-lid.

Rektorale Adviseur professor Katlijn Malfliet is blij met de belofte van de rektor, maar maakt wel enkele kanttekeningen: "Als er een vrouw in het GeBu komt, moet het alleszins iemand zijn die aandacht heeft voor de genderproblematiek. Zo iemand zou een belangrijke signaalfunctie kunnen vervullen."

Of een vrouw in het GeBu ook structureel invloed zal krijgen op het beleid, is voorlopig verre van zeker. Malfliet: "Het is wetenschappelijk bewezen dat een vertegenwoordiging van 35 procent nodig is om een echte invloed op het beleid te kunnen uitoefenen. In het GeBu zouden we spreken van één vrouw op negen personen, dus het is niet zeker of deze vrouw een doorslaggevende rol kan spelen."

Loes Geuens

OCMW."

Hendrixx verduidelijkt de werkwijze van de sociale dienst: "We proberen we eerst zelf te helpen en zoeken naar alle andere mogelijkheden van financiering. Heeft de student recht op een beurs? Waarom betalen de ouders niet? Indien het een kwestie is van niet willen, dan kunnen wij onderhandelen om tot een vergelijk te komen. Wij suggereren nooit om een gerechtelijke procedure tegen de ouders op te starten, zoals het OCMW. Een andere mogelijkheid is dat onze dienst zelf toelagen of leningen toekent aan de student. Pas nadat al deze mogelijkheden uitgeput zijn, overwegen we de betrokkene door te sturen naar het OCMW." Dankzij deze werkwijze zal het OCMW minder gemakkelijk beslissen tot weigering. Overigens stuurt de sociale dienst zelf een dossier op van de student-aanvrager, en indien nodig gaat er zelfs iemand van de dienst het dossier verdedigen bij het OCMW ter plaatse.

Men kan zich afvragen of het verantwoord is van een OCMW — en meer nog van de verantwoordelijke besluitvormers — om er een dergelijke handelswijze op na te houden. Zonder tussenkomst van de sociale dienst zou het immers bijna onmogelijk zijn als student een bijstandsuitkering te ontvangen. Indien het bestaansminimum een gewaarborgd recht is, lijkt het enige aanvaardbare criterium dat van de behoefte. Natuurlijk moet er worden nagegaan of de aanvrager effectief behoefte is. Deze verantwoordelijkheid heeft het Leuvense OCMW dus doorgeschoven naar de sociale dienst.

Wanneer een OCMW een student weigert, kan deze beroep aantekenen bij de arbeidsrechtbank. Dit is al vele malen gebeurd en in de meeste gevallen werd de

student in het gelijk gesteld. Volgens Nancy Hendrixx hanteren de OCMW's hier bewust een afschrikkingstrategie. "Wettelijk zijn ouders verplicht hun kinderen te onderhouden. Op basis hiervan beslist het OCMW dan ook vaak negatief over de aanvraag. Ben je het daar niet mee eens dan moet je maar in beroep gaan. Vele studenten zullen zo een grote stap niet (durven) zetten. Bovendien kosten deze beroepsprocedures veel tijd en middelen en komen studenten met akute geldnood nog meer in de problemen door het uitstel."

Laborant

Veelzeggend is ook dat men het al dan niet toekennen van bijstand laat afhangen van de studierichting. Hoewel men het niet expliciet toegeeft, verkiest men meer 'rendabele' en kortere opleidingen. Studenten kunstondewijs worden dus vlugger afgewimpeld dan een laborant in spe. Bij navraag in het Leuvense OCMW gaf men toe op deze manier te werken. Deze discriminatie is ongeoorloofd: het OCMW mag het toekennen van een bestaansminimum niet laten afhangen van een studierichting.

Op 21 januari 2000 vindt er in Gent een studiedag plaats georganiseerd door de sociale hogeschool van Gent. Er zal ondermeer een debat plaatsvinden inzake beleid en bevoegdheden van OCMW's. Het valt te vrezen dat de kwestie van het studietoeloen daar niet aan bod zal komen. Momenteel heerst er immers bijna eensgezindheid over de politieke onhaalbaarheid ervan (zie onder meer Veto nummer 10). Nochtans is er dringend nood aan een hervorming van de aanpak van deze problematiek, en dus zal ook het studietoeloen spreekbaar moeten worden. Dit vergt politieke moed, maar het is een absolute noodzaak.

Wouter Grégoire

Literatuur: J. Agten en L. Asselberghs, OCMW Zakboekje, Diegen: Kluwer (1996); Organieke Wet betreffende de OCMW's (08/07/76), Belgisch Staatsblad 05/08/76.

Vrouwen

vervolg van p. 1



(foto Bart De Keuster)

nu minder vrouwen in het ZAP-korps en bijgevolg ook in de beleidsorganen. Aangezien steeds meer meisjes universitaire studies aanvatten, is het dan maar een kwestie van afwachten tot het probleem zich vanzelf oplost. Fout, zo blijkt uit sifformateriaal dat werd samengebracht in een recent Europees rapport. Zelfs wanneer de verhoudingen tussen meisjes en jongens bij het startpunt gelijk zijn, maken mannen meer kans dan vrouwen om door te dringen tot de hoogste niveaus.

In tegenstelling tot wat men vaak denkt, blijkt uit het rapport dat deze ongelijkheid niet zozeer iets te maken heeft met de keuzes die vrouwen maken — bijvoorbeeld thuis blijven om voor de kinderen te zorgen. Wel blijkt uit diverse onderzoeken dat vrouwen vaak nog benadeeld worden bij aanstellingen en bevorderingen. Om hieraan te verhelpen, moet uiteraard in de eerste plaats alle structurele discriminatie gebannen worden.

De KU Leuven startte vorig jaar een pilootproject om de genderverhoudingen binnen de universiteit te onderzoeken. In het rapport van Rektorale Adviseur Gelijke kansenbeleid werd onder andere de grote ondervertegenwoordiging van vrouwen in

SPECIAAL...

Internet via de kabel.

**KOTNET
UPC**

INTERNET VIA DE KABEL.

Rektor Harry Martens van het Limburgs Universitair Centrum verdedigt de uitbreiding van zijn universiteit

"Wij zijn niet bezig met een status-gevecht"

Rektor Harry Martens van het Limburgs Universitair Centrum (LUC) is niet populair bij zijn grote broers Leuven en Gent. Martens wil — in het kader van de samenwerking met de universiteit van Maastricht — het studiepakket aan het LUC uitbreiden. Voor universiteiten en hogescholen van het lange tipe wil hij één beleid. Velen stellen zich de vraag of de plannen van de Limburgse rektor te verzoenen zijn met de huidige tendens om te rationaliseren in het universitaire landschap.

Harry Martens: «Je kan niet tegen optimaliseren of rationaliseren zijn. Het geld van de gemeenschap moet zo efficiënt mogelijk besteed worden. Maar dat neemt niet weg dat er toch wel ruimte is voor expansie. Het LUC en de Antwerpse universiteiten worden soms in het hoekje gehouden van diegenen die de kwaliteit van het onderwijs in Vlaanderen naar de keel staan. Onze akties zouden immens hoeveelheden geld opsorpen. Dat is niet zo. We vragen eigenlijk kleine aanpassingen. De universiteit van Maastricht is ontstaan als de achtste geneeskundefakulteit van Nederland. Er is daar een geweldige politieke strijd geweest. Maar de unief is er gekomen tegen de wens van alle andere universiteiten in. Er is trouwens in Europa nog nooit een unief opgericht met applaus van de andere universiteiten. Het is duidelijk dat ook het debat rond het LUC niet zal worden opgelost binnen de universiteiten maar op politiek niveau.»

Veto: Om de intense samenwerking met Maastricht — zijnde de transnationale universiteit — te realiseren, bent u van plan het studiepakket van het LUC gevoelig uit te breiden. Is het de bedoeling om een 'volwaardige' universiteit te worden?

Martens: «Ik denk niet dat er nu universiteiten zijn die zeggen dat ze alles moeten kunnen aanbieden. Je moet keuzes maken. Wat wij bijvoorbeeld niet ambiëren zijn de technische wetenschappen, de ingenieursopleidingen. Wel ambiëren wij bijvoorbeeld de natuurwetenschappen, ter ondersteuning ook van onze fakulteit geneeskunde.»

Liberaal

Veto: Nederlands en Belgisch Limburg hebben dezelfde geschiedenis van mijnsluitingen en daarbijkomende sociale ellende achter de rug. De reconversiegelden van de Kempische Steenkoolmijnen wil u investeren in de uitbouw van een zoveelste universiteit en een spoorverbinding tussen Hasselt en Maastricht. Waarom niet in arbeidsplaatsen?

Martens: «Ik redeneer daarin liberaal. Ik vind niet dat het de rol is van de overheid om te investeren in bedrijven. Het is de rol van de overheid om de omgeving te creëren waarin ondernemen mogelijk is. Dat betekent dat zij moet zorgen voor een kennisinfrastructuur die een goed opgeleide bevolking aflevert.»

Veto: Limburg is bijzonder moeilijk toegankelijk voor de rest van het land. Waarom niet investeren in mobiliteit?

Martens: «Limburg is op vlak van openbaar vervoer vragende partij om veel betere connecties te krijgen met het centrum van het land. De tijd die het kost om van Brussel naar Genk te sporen is niet veel korter dan vijftig jaar geleden.»

Veto: In vergelijking met de rest van het land participeren Limburgse jongeren veel minder aan het universitaire onderwijs. Denkt u dat te verbeteren door een bestaande universiteit nog uit te breiden?

Martens: «Het probleem van de participatie is zeer hardnekkig. Het heeft voor een groot deel te maken met feit dat wij hier meer migranten en mensen uit lagere inkomensklassen hebben. Het LUC wil daar



Helemaal naar het verre Limburg voor een interview met de rektor van het LUC (foto Reinout Depoorter)

iets aan doen met het realiseren van een plaatselijk studie-aanbod. Wij krijgen dan het verwijt op ons dak dat wij een kerktorenmentaliteit hebben, dat wij provincialisten zijn die op elke molshoop een universiteit willen. De mentaliteit hier is niet anders dan in de andere universiteiten. Alleen hebben wij een bijzondere gevoeligheid voor de rol die een unief in zijn regio kan spelen, terwijl andere universiteiten meer bezig zijn met een statusgevecht en zich willen vergelijken met Oxford en Cambridge.»

Oosterlinck

Veto: Staan de plannen van het LUC niet haaks op de huidige tendens tot rationaliseren en 'zwaartepuntvorming' in het universitaire landschap?

Martens: «Altijd dat gezeur dat er teveel universiteiten zijn in dit land. Daar gaat het toch niet om. We moeten tot afspraken komen. Het LUC heeft de ambitie om de vijfde universiteit van Vlaanderen te zijn, maar in een origineel project met Maastricht. Met alle interessante aspecten van het realiseren van Europese ideeën die daar aan vast hangen. Men kan toch niet zeggen dat dit dé bedreiging is van de kwaliteit van de universiteiten in Vlaanderen. Waar dit land behoefte aan heeft, daar mag ook wel eens een debat rond gevoerd worden.»

«Ik lig er niet van wakker dat Vlamingen geen nobelprijs hebben. Ik vind het op een zo hoog mogelijk niveau willen van zestigduizend universiteitsstudenten veel belangrijker dan een prestigediefel aangaan op wetenschappelijke scènes. Toponderzoek is niet nodig om kwalitatief onderwijs te leveren. Onze eerste bekommernis moeten onze afgestudeerden zijn. Rektor Oosterlinck wil in zijn universiteit twaalfduizend studenten die hij zelf kan selekteren, maar het geld van 24.000 studenten. En dan kan je de statusstrijd met Oxford aan.»

Veto: U pleit ook om de universiteiten en hogescholen dichter bij elkaar te brengen en ze zelfs één beleid te geven.

Martens: «De hogescholen van het lange tipe klagen terecht dat zij benadeeld worden in het valoriseren van hun diploma's. De hogeschoolopleidingen van het lange tipe kunnen met veel gemak binnen het universitaire systeem geplaatst worden. Opleidingen die in Vlaanderen in het hogeschoolsysteem zitten, worden in het buitenland aan de unief gedoceerd. Van de negentigduizend hogeschoolstudenten zitten er twintigduizend in het lange tipe. In Duitsland zit zeventig tot tachtig procent van de studenten in het universitaire systeem. Wanneer er één Europese arbeidsmarkt gaat komen, mag het onderwijs daar niet afzijdig van blijven.»

«Ik pleit er niet voor dat hogescholen

universiteiten moeten worden. Nee, de hogeschoolopleidingen moeten blijven wat ze zijn, want er is een grote vraag naar op de arbeidsmarkt. Maar wat de waarde van hun diploma's betreft zouden ze beter met de universiteiten in één organisatorisch geheel zitten. Daar kan je allerlei meer-

Altijd dat gezeur dat er teveel universiteiten zijn in dit land. Daar gaat het toch niet om

waarden mee realiseren. We kunnen hier in Vlaanderen nog veel over debatteren. Maar we zullen moeten volgen want anders raken we geïsoleerd binnen Europa.»

Veto: U wil meer flexibiliteit en diversiteit binnen het onderwijs, op vraag van de markt. Dat betekent nog meer opleidingen. Staat dit weer niet in contrast met het streven naar zwaartepuntvorming en rationalisering?

Martens: «Het onderwijs gaat steeds een grotere variatie aan instroom krijgen, met mensen vanuit verschillende opleidingen. Het is een uitdaging om die instroom op één of andere manier toch op te vangen. Daar draait onze economie op, het zo breed mogelijk kunnen opleiden van mensen. Ons onderwijs zal creatief moeten zijn.»

Veto: Bedoelt u met die diversiteit ook de Post Akademische Vorming (PAV's) en de Voortgezette Akademische Opleidingen (VAO's). Welk beleid voert u ten aanzien van deze opleidingen?

Martens: «Mijn stelling naar de PAV's toe: ik denk dat we moeten proberen de studenten niet te lang aan de universiteiten te houden en van de PAV geen systeem te maken van 'na een specialisatie, nog een specialisatie'. Het zou beter zijn dat men de initiële opleiding zo kort mogelijk houdt. Het is trouwens veel productiever om een initiële opleiding te volgen van vijf jaar, dan te gaan werken en achteraf terug komen studeren.»

Normaal

Veto: Wat doet u met de wildgroei en de eksorbitante prijzen die voor PAV's en ook VAO's gevraagd worden?

Martens: «De VLOR (Vlaamse Onderwijsraad, bds, dv) heeft geadviseerd om een duidelijk onderscheid te maken tussen twee systemen. Wanneer de overheid aan een diploma voorwaarden verbindt, is zij gerechtigd om inschrijvingsgelden vast te leggen. En dan is er voor mij geen enkele reden om die inschrijvingsgelden te laten verschillen van de gewone inschrijvingsgelden. Voor een VAO, geregeld door overheid en met een normaal diploma, moet een normaal geld gevraagd worden.»

«Studenten moeten ook aanvaarden dat ook daarbuiten een markt bestaat waar de universiteiten — en dit is de maatschappelijke realiteit — haar geld haalt. De achterliggende gedachte is om geld van die markt te halen en zich ook wat te laten sturen door de markt. Naarmate men zich verder verwijdt van de initiële opleiding en naar de richting van permanente vorming gaat, moet men aanvaarden dat er marktmechanismen zijn. Die markt is kapitaalcrachtig. Individuen worden gefinancierd door bedrijven. De verantwoordelijkheid van de overheid houdt op, één keer de initiële opleiding is volbracht.»

«Het advies van de VLOR is echter niet gevolgd. Er zijn uitzonderingen gekreëerd. Het gaat hier weer om een statusdiskussie. Voor bepaalde opleiding met internationale status, worden zware bedragen gevraagd.»

Bart De Schrijver
Diederik Vandendriessche



Maar André, je moegt uw burgies houden hoor

(foto Reinout Depoorter)

Industrie is niet gehaast om aidsvaccin te ontwikkelen

Na een jaartje onderbreking organiseerde Medica, de kring van de geneeskundestudenten, vorige week opnieuw de traditionele Aidsweek. Net als vroeger viel die samen met de Wereld Aids Dag op 1 december. In de aidsbestrijding blijft preventie nog steeds hét codewoord, maar ook andere aspecten, zoals behandeling van de ziekte, werden niet uit het oog verloren.

Omdat het misschien niet verstandig is om elk jaar op dezelfde nagel te kloppen en misschien ook wel een beetje uit financiële overwegingen organiseerde Medica vorig jaar geen aidsweek. Dit jaar bleek er opnieuw reden genoeg om er één te organiseren. Naast het uitdelen van kondooms in de Alma was het hoogtepunt van de week het symposium op woensdag. Het thema van de avond was 'contrasten'.

In een eerste deel kwamen de professoren Bobbaers en van Wijngaerden een wetenschappelijke stand van zaken geven. Het blijkt in België de goede kant op te gaan met het aantal seropositieven (er is een stabilisatie), maar de vraag blijft wat de toekomst zal brengen. Vandaar dat beiden heel veel belang hechten aan preventie. Een seropositieve kwam vervolgens zijn bijwijlen hallucinant verhaal doen. Zo had hij het over hoe tandartsen weigerden hem te behandelen en over hoe verpleegkundigen hem benaderden met iets wat op een harnas leek. Ook werd hij ei zo na met een petitie ("laat onze kinderen veilig spelen, geen seropositieven in onze wijk") uit zijn buurt verdreven.

Duur

Veerle Eygenraam zorgde op het symposium echter voor de meest schrijnende verhalen. Zij verzorgt voor Artsen zonder Grenzen een project in Nairobi (Kenia) waar men seropositieven stervensbegeleiding geeft. Veel aandacht gaat daarbij naar zorgverlening op verschillende niveaus. De klemtoon ligt op de herintegratie van de patiënt in zijn omgeving. Aids blijft in Afrika immers een groot taboe. Veel regeringen ontkennen zelfs het bestaan van aids, dat in Afrika stevast "de ziekte" wordt genoemd. Veel hoop had Eykermans niet. Een aids-patiënt in Afrika is per definitie op korte termijn terminaal. De befaamde cocktail van aidsremmers die het leven van een Westerse seropositieve soms met twintig jaar kunnen verlengen zijn voor een doorgedreven gebruik in Afrika veel te duur. De enige oplossing is een vaccin. Aids blijft voorlopig een zeer groot probleem in Afrika, waar sommige landen tot 30 procent seropositieven tellen.

Naast de aidsweek heeft de aidskampagne van Medica nog een tweede luik. Net zoals een aantal jaar geleden al eens gebeurde gaan de studenten uit het vierde en vijfde jaar geneeskunde tussen nu en januari-februari de middelbare scholen af om voorlichtingslessen te geven. In tegenstel-

ling tot de vorige editie die zich enkel in en rond Leuven afspeelde, bestrijken ze dit jaar het ganse Vlaamse land.

ABC

Preventie blijft immers het belangrijkste, zo zeggen Karolien Renders en Arne Neynrink van Medica. Belangrijk hierbij is het 'ABC' van de preventie: Abstinence (seksuele onthouding) - Be faithful (blijf trouw) - Condoms (kondooms). Vandaar ook dat de Medica-studenten deze week kondooms uitdeelden aan de verschillende Alma's. Wat daarbij opviel, zegt Karolien, is dat de meesten kondooms nog steeds met een zekere schroom benaderen. Verrassend veel studenten weigerden er zelfs één te aangaan. Anderen deden dat wel en lieten hem vlug in de broekzak glijden.

Preventie blijft het sleutelwoord, want een probaat middel tegen aids is nog niet voor morgen. Professor Marie Laga van het Tropisch Instituut in Antwerpen schetst de stand van het onderzoek. "Halfweg de jaren tachtig ontdekte men met AZT een eerste geneesmiddel dat de verspreiding van de aidsellen in het lichaam afremde. Maar concreet haalde dat weinig uit tot men halfweg de jaren negentig de familie van de proteaseremmers ontdekte en tot het inzicht kwam dat de aidsremmers in 'cocktails' moesten worden toegediend. Tegenwoordig geeft men twee AZT-varianten in combinatie met één of twee proteaseremmers. Hiermee slaagt men erin om het ziekteproces te vertragen."

Dit betekent echter niet dat de grootste problemen van de baan zijn. Laga: "Ten eerste is het een levenslange therapie en is het van het allergrootste belang dat men zijn medicijnen zeer strikt blijft nemen. Bovendien kunnen er ernstige nevenwerkingen optreden, wat veel mensen doet besluiten om de therapie stop te zetten." Het gebeurt ook steeds vaker dat patiënten resistent worden aan de medicijnen. Op lange termijn zijn de effecten dus niet te voorspellen. Toch sleutelt men nu hard aan nieuwe proteaseremmers zonder vervelende nevenwerkingen. Men wil er voor zorgen dat aids een chronische aandoening als diabetes wordt, waarvoor men wel nauwgezet zijn therapie moet volgen, maar waarvan men verder geen hinder ondervindt."

Remmers

Helaas zijn al deze middelen alleen maar betaalbaar voor de schamele zeven procent seropositieven die zich in het rijk-



En die kondooms geraken we maar niet kwijt

(foto Johan Wynants)

westen bevinden. Eén en ander heeft te maken met de hoge prijs van de aidsremmers. Dit is te wijten aan de patenten die aan deze producten zijn verbonden. Een mogelijke verbetering zou een afstaan van de patenten zijn zodat de ontwikkelingslanden zelf deze medicijnen (goedkoop) zouden kunnen produceren. Een andere oplossing zou het verlagen van de prijs zijn, wat op de agenda staat van de conferentie van de Wereld Handelsorganisatie in Seattle. Hier mag men echter niet te veel van verwachten, gezien dit punt geen prioriteit is voor zwaargewichten als Europa en de Verenigde Staten.

Voor de ontwikkelingslanden zou een preventief vaccin uiteindelijk de beste oplossing zijn, maar dat blijft voorlopig toekomstmuziek. Deels is dat te wijten aan de industrie, voor wie het interessanter is te investeren in lukratieve aidsremmers dan in onderzoek naar een preventief vaccin. De schuld kan echter niet volledig bij de industriële gelegd worden. De wetenschappelijke barrières om tot een vaccin te komen zijn zeer groot en niet te onderschatten.

Matthieu Van Steenkiste

... AANBOD!

Ons aanbod

Je neemt een jaarabonnement op Kotnet van UPC. Je surft dus het hele jaar, maar betaalt slechts voor 9 academiemaanden, want je krijgt er 3 vakantiemaanden gratis bij. Kortom grenzeloos surfen het hele jaar door voor slechts 750 BEF/maand. Huur van de modem inbegrepen! Nul frank communicatiekosten en je zit 24 uur op 24 on line.

9 MAANDEN 750 BEF



3 VAKANTIEMAANDEN GRATIS

Waar vind je ons?

Overall. We zijn aanwezig op elke campus, bij evenementen van studenten, op dopen en fuiven. Let op de kotnetstand van UPC: Heb je nu reeds vragen of wens je meer informatie? Bel ons op 070/233 495 of kom langs bij UPC Tiensevest 58 - 3000 Leuven.



INTERNET VIA DE KABEL.

Kijk KaSt

De KU Leuven is de trotse bezitter van Campus Computer Televisie (CCTV), een systeem waardoor je televisie kan kijken op je computer. Natuurlijk hoort daar een studentenkanaal (KaSt) bij. Hier kan je doorlopend kijken naar een programma van 15 minuten. Voor de komende week hebben ze het volgende voor je in petto:

- HallekaSt: Sportmedisch Adviescentrum
- KringkaSt: Sint- en feestweek
- Sociale kaSt: huurwaarborgprocessen
- KultuurkaSt: fakbarrally 15 december
- SportkaSt: IFB-voorrondes
- PortulacakaSt: X-mass party 9 december
- Straffe kul: de Sint

(svd)

Je kan KaSt zien op je computer indien je aangesloten bent op kotnet, alsook op de televisieschermen in de Alma's, Gasthuisberg, Pangaea, Sedes, Spuyse, Stubar en Studentenvoorzieningen. Meer info vind je op de site van de KU Leuven: <http://www.kuleuven.ac.be/dsv/kat.htm>

Een joint roken in de speeltuin mag niet

Het beleid in ons land inzake gebruik en handel van zogenaamde illegale drugs is repressief. Alles is in principe strafbaar: van het kleinste bezit voor eigen gebruik tot de organisatie van het grootste dealernet, van marihuana tot heroïne. In de praktijk treedt men echter niet in alle gerechtelijke arrondissementen op dezelfde wijze op, ondanks pogingen van de minister van Justitie om via een omzendbrief aan de procureurs-generaal tot een meer éénvormig vervolgingsbeleid te komen.

Agalev heeft een wetsvoorstel uitgewerkt voor een wettelijke regeling van de teelt, de distributie en de verkoop van cannabisproducten. Het eigenlijke gebruik van de drugs willen de Vlaamse groenen uit de strafwet halen.

De huidige maatschappelijke discussie over drugs is steeds gevoeld geweest door het feit dat België een politiek heeft gevoerd van 'kriminalisering' van drugs. In 1921 werd — onder internationale druk — de eerste Drugswet aangenomen. In 1975 werd deze wet aangepast. In het kader van 'het willen nakomen van internationale verplichtingen' heeft vooral de uitvoerende macht — de ministeries van Binnenlandse Zaken en Justitie — zich met de drugsproblematiek beziggehouden. Eerste minister Jean-Luc Dehaene verkondigde in 1995: "De depenalisatie van drugs is geen oplossing."

Schengen

De heftige discussies die begin jaren zeventig oplaaiden rond abortus, hebben tot een gelijkwaardige situatie geleid als die van de huidige drugsproblematiek: de strafwet werd niet meer toegepast omdat bepaalde delen van de bevolking hun gedrag niet wilden veranderen en als iemand om het morele oordeel van een andere bevolkingsgroep. De vraag werd gesteld of het verbod op abortus nog kon geëigend worden aangezien delen van de bevolking werden 'gemarginaliseerd' als gevolg van het contact met illegale praktijken en justitie. Volgens P. Kopp (professor economie aan de Universiteit de Reims) dient men zich niet zozeer af te vragen of het 'fout' is om een joint te 'paffen', maar of de gemeenschap er bij wilt of verliest om het gebruik te bestraffen.

Om de situatie te houden zoals ze is, zwaait de Belgische overheid met haar 'internationale verplichtingen'. Ons land moet rekening houden met een aantal verdragen zoals het verdrag op de verdovende middelen van 30 maart 1961 en het Schengenakkoord van 1990. Maar het Schengenakkoord viseert het gebruik van softdrugs niet. Het verdrag bepaalt duidelijk dat een staat hierin een eigen beleid mag voeren, op voorwaarde dat ze de noodzakelijke maatregelen neemt zodat ze geen afbreuk doet aan het beleid van andere landen.

Bij onze noorderburen voert men sinds jaren een gedoogbeleid dat een scheiding maakt tussen de markten van cannabis (soft drugs) en de andere markten (hard drugs). Maar vooral Schengenpartner Frankrijk zet de Nederlanders onder druk, die daardoor geïsoleerd raken en vaak aangewezen worden als de zondebok voor drugsproblemen bij de buren. Door de reaktie van Frankrijk heeft Den Haag nog niet de 'logische' stap naar legalisering van softdrugs durven zetten.

De houding van de Schengenpartners is echter hypokriet: enerzijds contesteert men openlijk het Nederlandse model — meestal om interne politieke redenen — en anderzijds bezoeken buitenlandse regeringsdelegaties Nederland om er hun licht op te steken.

Het grote minpunt aan het Nederlandse model is evenwel dat men de verkoop — via



(Foto Tim Bamps)

de *coffeeshops* — heeft geregulariseerd, maar vergeten is de aanvoer van cannabis te regelen. Zo kunnen criminele organisaties gebruik maken van het feit dat in Nederland een gedoogde markt bestaat.

Geest

Begin jaren negentig werd het voor het Belgische ministerie van Justitie duidelijk dat de parketten — door de toenemende werkdruk — niet meer in staat waren om softdrugs-misdrijven te vervolgen. Bovendien voerden sommige gerechtelijke arrondissementen onder toenemende maatschappelijke druk in de praktijk al een gedoogbeleid. De Kamer van volksvertegenwoordigers richtte een werkgroep Drugs op. De Gentse kriminoloog Brice De Ruyver vat het uitgangspunt van de werkgroep samen in een nota: "Het gebruik van cannabis blijft strafbaar, maar wordt niet langer vervolgd."

De Gentse professor wou een middenweg bewandelen tussen repressie en legalisering. Hij stelde voor om de druggebruiker enkel te straffen voor zover "door de betrokkene misdrijven worden gepleegd die de maatschappelijke ordening verstoren of een maatschappelijke reactie



verantwoorden". Verder acht hij het aanbevolen "om het bezit voor eigen gebruik van cannabis niet te vervolgen, gezien de beschikbaarheid van het product en het overwegend maatschappelijk geïntegreerd karakter van het gebruik". De verschillende politieke partijen konden zich met deze nota verzoenen.

De 'geest' van de konklusies van deze werkgroep is terug te vinden in de omzendbrief van 1998 van toenmalig minister van Justitie Stefaan De Clerck. Hierin werd gestipuleerd dat de parketten softdrugmisdrijven met de laagste prioriteit dienden te behandelen. Het komt erop neer dat niet-probleematisch softdrugsgebruik in principe niet wordt vervolgd.

Maar de omzendbrief zorgt voor verwarring en rechtsonzekerheid. Grote vraag: wat is "niet-probleematisch" of "overlast"? Gevolg is dat de parketten op verschillende wijze omspringen met deze aanbevelingen. Substituut Jo Irard van het parket van Brugge verduidelijkt hoe men 'overlast' interpreteert: "Dat doet zich voor indien het druggebruik gepaard gaat met maatschappij-storende factoren. Welke dit zijn bekijken we geval per geval. Het kan bijvoorbeeld gaan om cannabisgebruik op een pleintje waar ook kinderen aan het spelen zijn. Substituut-prokureur des Konings Jacobs van Leuven verdedigt de vaagheid van de omzendbrief: "Er moet ruimte zijn voor inter-

pretatie, iedere situatie is immers uniek. Je kan toch geen gebruik maken van absolute criteria zoals 'maximum vijf joints per week'?"

Agalev wil met zijn wetsvoorstel tot wijziging van de Drugswet van 1921 een einde maken aan de 'mossel-noch-vis-toesland'. Het uitgangspunt van de Vlaamse groenen is nochtans het gebruik van drugs, dus ook van alcohol en tabak, te ontzorgen en het misbruik ervan tegen te gaan. Agalev pleit er echter voor om een duidelijk onderscheid te maken tussen de verschillende drugs en daarvoor eerlijke informatie over te geven. Een genuanceerd beleid maakt een verschil tussen drugs met een maatschappelijk verantwoord risico en die met een onverantwoord risico. Dit zou het mogelijk maken om de problemen verbonden aan drugsmisbruik effectiever aan te pakken.

Het repressieve beleid geeft volgens Agalev aanleiding tot het ontstaan van een winstgevend zwartemarkt, met als gevolg uitbuiting en fraude. De groenen zijn er wel geen voorstander van om ineens de hele productie en handel van alle illegale drugs te legaliseren. Dit zou in de huidige internationale context nagenoeg uitgesloten zijn en ook op het terrein van preventie en hulpverlening is men hier niet op voorbereid. Het wetsvoorstel is dan ook beperkt tot de legalisering en reglementering van de cannabismarkt.

Terwijl de verschillende partijen het met elkaar konden vinden over de omzendbrief van minister De Clerck, zullen er over het wetsvoorstel wellicht grote meningsverschillen bestaan. Vooral de CVP is een groot tegenstander van de legalisering van cannabis. Bij de VLD en VU zijn intern de meningen sterk verdeeld. De Vlaamse liberalen hebben een werkgroep opgericht om te werken aan een algemeen standpunt rond drugsbeleid. De resultaten ervan zijn nog niet officieel bekend gemaakt. Het partijbureau moet nog zijn fat geven.

Bart De Schrijver
Wouter Grégoire

Druggebruikers worden over één kam geschoren

"Cocaïne wordt in vele gevallen op een softe manier gebruikt", dat is één van de resultaten van het onderzoek van Tom Decorte die aan de Leuvense fakulteit Kriminologie onlangs zijn doktoraat verdedigde over cocaïnegebruik.

Decorte — die nu onderzoek doet aan de Universiteit Gent — baseerde zijn onderzoek op een uitgebreide steekproef. Hij is doelbewust niet op zoek gegaan naar mensen die in hulpverlening zitten of bij de politie gekend staan, maar zocht cocaïnegebruikers in het uitgangleven. De kriminoloog ging na hoe die mensen hun gebruik onder controle of verborgen houden. Decorte: "Mijn vermoeden is dat die groep veel groter is dan diegene die we kennen via hulpverlening en politie. Natuurlijk komt alleen het harde gebruik vroeg of laat uit. Die mensen werken zich vroeg of laat in de problemen."

Volgens Decorte is het huidige onderscheid tussen soft- en harddrugs achterhaald: "Dat onderscheid is gebaseerd op de schadelijkheid en de mate dat het afhankelijkheid veroorzaakt; Ik vind dat onzinnig omdat bij softdrugs ook problemen kan hebben met psychoses. Sommige mensen raken daar ook in zekere mate verslaafd aan, terwijl er bij zogenaamde harddrugs als cocaïne en heroïne ook mensen zijn die er niet verslaafd aan raken. Men zou beter spreken over *sofagebruik* en *hardgebruik*. Dus je kan op een softe en harde manier joints roken, of op een softe en harde manier cocaïne snuiven."

Het gevolg van dit onderscheid is dat het 'farmakologische' centraal staat. Decorte: "Men scheert alle druggebruikers over één kam. Ik wil hier helemaal niet pleiten voor druggebruik, maar het dient benadrukt dat verschillende drugs op verschillende manieren kunnen worden gebruikt. Dat is afhankelijk van cultuur, socio-ekonomische achtergrond, enzovoort. Dat is juist het bewijs van het feit dat niet alleen de farmakologische stof — want die is voor iedereen hetzelfde — een rol speelt, maar ook de persoonlijkheid, de situatie, de functie van gebruik in iemands levensstijl. Wat bijvoorbeeld heroïne betreft: niet alle gebruikers spuiten dat in. Heroïne wordt door sommige groepen gesnoven. Je raakt dus niet per definitie in de problemen met heroïne."

(bds)

Tweede millennium verlengd tot eind januari 2000

Acco heeft de ultieme selectie gemaakt van zijn 20 boeken voor het nieuwe millennium. Als Acco-lid krijgt u 15 procent korting bij aankoop van een van die boeken. Hebt u in het tweede millennium geen tijd meer om langs te lopen?

Geen nood, speciaal voor u duurt de actie tot eind januari 2000.



Luc Huyse: Opmars der Calimero's. Over verantwoordelijkheid in de politiek. De zwarte kuikens van de Nieuwe Politieke Cultuur. Van Halewyck. 398 Bef - leden 338 Bef.

Marc Reynebeau: De eeuw van België. Een boeiend, veelzijdig en kritisch overzicht van de 20ste eeuw in België, verrijkt met schitterende illustraties en vaak onbekende zwart-wit foto's. Lannoo. 1695 Bef - leden 1440 Bef.

Curt Paul Janz: Friedrich Nietzsche: Complete Biografie. Eindelijk in Nederlandse vertaling. Tirion. 1004 p. 795 Bef - leden 675 Bef.

Tom Lanoye: Zwarte Tranen. Het vervolg op 'Het Goddelijke Monster'. Prometeus. 795 Bef - leden 675 Bef.

Tiensestraat 134-136
3000 Leuven
Tel.: 016/29 11 00
E-mail: boekhandel@acco.be

Prinsstraat 21
2000 Antwerpen
Tel.: 03/226 64 02
Fax: 03/226 81 53

Celestijnenlaan
3000 Leuven (Campus)
Tel.: 016/32 78 70
E-mail: boekhandel@acco.be

Universiteitslaan 4
8500 Kortrijk
Tel.: 056/22 44 88
Fax: 056/22 22 44

Günter Grass: Mijn eeuw. Het nieuwe boek van de Nobelprijswinnaar van 1999. 99 verhalen over de 99 afgelopen jaren van de 20ste eeuw. Meulenhoff. 700 Bef - leden 595 Bef.

W. Hellinckx-P. Ghesquière: Als leren pijn doet. Dit boek biedt in de eerste plaats antwoorden op de vragen van ouders die een kind met een leerstoornis hebben en geeft hen advies bij het opvoeden. Acco. 795 Bef - leden 675 Bef.

Luc Sels - Bert Overlaet: Lonen in Vlaanderen. Wat verdient u en wie verdient meer? Vacature Salarisenquête. Acco. 695 Bef - leden 590 Bef.

Oor's Popencyclopedie 2000. 995 Bef - leden 845 Bef.

Oor's Interactieve Popencyclopedie met CD Rom. 2499 Bef - leden 2124 Bef.

Ons kookboek. Een eigentijdse uitgave van de bijbel der Vlaamse kookboeken (het kookboek van de Boerinnenbond). KVLV. 1250 Bef - leden 1065 Bef.

Lulu Wang: Het tedere kind. Het nieuwe boek van de schrijfster van Het Lelietheater. Van Halewyck. Geb. 998 Bef - LP 848 Bef. Gen. 798 Bef - leden 678 Bef.

Retrospect: Geschiedenis van de 20ste eeuw op 6 CD Rom's. Academic Service. 3.999 Bef - leden 3.399 Bef.

Leroux - Dhuy: Cisterciënser Abdijen: Geschiedenis en Architectuur. Luxe kunstboek gebonden, 400 p met honderden illustraties in kleuren. Köneman. 998 Bef - leden 848 Bef.

Frisot: New History of Photography. Luxe editie gebonden, honderden foto's Köneman. 998 Bef - leden 848 Bef.

De Belgische Keuken Tony Le Duc: De Belgische Keuken. Standaard uitgeverij. Ode aan de Belgische keuken. Voordeelprijs 780 Bef - leden 665 Bef.

Schama: De ogen van Rembrandt. Contact. Gebonden, prachtig geïllustreerd, 753 p. 1900 Bef - leden 1.615 Bef.

Bo Coolsaet: Het masker is de ziel. Gesproken over liefde. De auteur van 'Het penseel van de liefde' op het werkterrein van de passie, het verlangen en de kunst van het minnen. Van Halewyck. 798 Bef - leden 648 Bef.

Peter Conrad: De metamorfose van de wereld. De cultuurgeschiedenis van de 20ste eeuw. Een briljante synthese van de belangrijkste culturele stromingen in de 20ste eeuw. Anthos-Manteau. Geb. 896p. 1.995 Bef - leden 1.695 Bef.

Antoon Vergote: Moderniteit en Christendom. Gesprek in vrijheid en respect. Lannoo. 695 Bef - leden 590 Bef.

Wilfried Van Craen: De praktijk van het genieten. (in geschenkverpakking: boek + sierflesje) Acco. 750 Bef - leden 645 Bef.

Acco nu ook aanwezig op de campus te Heverlee ontmoetingscentrum "De Moete" Celestijnenlaan 3000 Leuven

Angola en Congo zijn te rijk

Aet geëngageerde teatergezelschap Stan nodigde ter gelegenheid van haar tiende verjaardag Walter Zinzen uit, de beruchte VRT-journalist, bekend van Ter Zake en tegenwoordig presenter van het programma dat zijn achternaam draagt. De keuze viel op Zinzen omdat hij degelijke en inhoudelijke berichtgeving brengt en niet toegeeft aan de emokratie. De journalist sprak vorige woensdag voor een goed gevulde Stuczaal over zijn specialiteit, namelijk het Afrika onder de Sahara. Hij behandelde aan de hand van uitgewerkte voorbeelden de voornaamste problemen van Afrika: honger, oorlog en ziektes.

Oorlog
Portugal werd in 1974 bevrijd van het fascistisch juk door de Anjerrevolutie, waarbij de militaire coup-plegers anjers tussen de lippen hielden. Het nieuwe bewind was een beetje marxistisch geïnspireerd. Die ideeën hadden ze uit Angola gehaald, de Portugese kolonie waar tien jaar tevoren een bevrijdingsoorlog was uitgebroken, onder leiding van het MPLA, dat multi-etnisch, multi-rationaal en marxistisch was.

Een andere Angolese beweging was het FNLA, dat puur etnisch geïnspireerd was en nu niet meer bestaat, maar waaruit zich het Unita afscheurde onder leiding van Jonas Savimbi — een Portugees agent met de opdracht het MPLA te bevechten — zo bleek later uit onderzoek van de archieven van de fascistische geheime dienst.

In 1975 werd Angola onafhankelijk en brak bijna onmiddellijk een burgeroorlog uit. Het land werd betrokken in de Koude Oorlog: het MPLA kreeg logistieke steun van de Sovjetunie en Cuba stuurde troepen, terwijl de tegenpartijen naast de Westerse landen ook Zaire en Zuid-Afrika aan hun kant wisten. De oorlog raakt niet be-

slecht. Naarmate hij langer duurt, steekt ook het MPLA alle geld in wapens — en niet in onderwijs en gezondheidszorg. Unita bestond steeds uit een bende rovers en verkrachters, het voorheen aardige en inspirerende MPLA is nu ook corrupt.

Niet alleen Afrikanen zijn verantwoordelijk voor de oorlog. Het MPLA, dat nu gesteund wordt door de VS, bezit dat gedeelte van het land waar er zich olie bevindt. Unita, nu door bijna niemand nog gesteund, heeft tweederde van de diamanthandel in Angola onder controle. Ondanks het internationaal embargo tegen de beweging slagen ze erin de diamant te verkopen: in Antwerpen wordt die witgewassen. De beide partijen kopen massaal wapens, meestal niet afkomstig uit Afrikaanse landen. Angola is, net als Congo, te rijk.

Honger

Zimbabwe kent op dit moment een slecht bestuur, maar dat was ooit anders. In 1980 wou President Robert Mugabe gratis onderwijs en gezondheidszorg voor iedereen. In de eerste jaren van de onafhankelijkheid steeg de productie van maïs, het

basisvoedsel, spektakulair. Zimbabwe is gevoelig aan droogte, vandaar dat men in grote silo's voorraden opstapte.

Het socialistische programma had echter een serieus gat in de begroting veroorzaakt en Zimbabwe kreeg het Internationaal Monetair Fonds op bezoek. Zij stelden een — in Afrika gevreesd — structureel aanpassingsprogramma op, dat het gratis onderwijs en gezondheidszorg afschafte en de boeren aanspoorde om minder maïs en meer winstgevende producten te verkopen. En men schafte de dure opslagplaatsen af. Toen hield het op met regenen. Van de ene op de andere dag ontstond een enorme hongersnood, waardoor de regering graan moest gaan kopen in het buitenland, tegen veel hogere prijzen dan ze zelf ooit hadden gevraagd. Tachtig procent van de bevolking zijn boeren, die konden dat niet betalen vermits ze zonder inkomsten zaten. Dat is een van de manieren waarop hongersnood ontstaat.



Margo Foubert

De media door de ogen van een VRT-boegbeeld

“Waar ik werk is discussie bijna volledig verdwenen”

Walter Zinzen kadert de sensationele berichtgeving over Afrika in een algemene trend van de media: ze verglijden naar het emotionele. De journalist klaagt aan dat er te weinig discussie is op redakties, maar legt de verantwoordelijkheid ook bij het publiek.

Veto: U gaf tijdens de lezing kritiek op de sensationele berichtgeving over Afrika. Hoe moet de media het wel doen?

Zinzen: «De beeldvorming over Afrika kadert natuurlijk in een breder geheel. De media zeggen niet “we gaan eens heel sensationeel doen over Afrika.” Het is een trend van de volledige berichtgeving en informatieverstrekking: men zoekt naar het sensationele, het pakkende en het emotionele. Op zich hoeft dat overigens geen bezwaar te zijn, als je via die emoties en sensatie tot de achtergrond kunt doordringen. Dat gebeurt te weinig. Als u zegt, hoe kunnen de media dat veranderen, dan kan ik het natuurlijk ook omdraaien: vanaf het moment dat het publiek — dat nu in grote massa kranten komt, radioprogramma's beluistert en teevroeprogramma's bekijkt die dat spektakulair, sensationele en emotionele brengen — dat niet meer neemt, is het afgelopen. Dat wordt te weinig in de discussie ingebracht. Heel veel mensen willen die onzin want anders werd dat ook niet gebracht, het zou niets opbrengen in reclame-inkomsten, noch voor de kranten, noch voor de omroepen. Het hoofdprobleem ligt daar: waarom willen mensen met onzin

overgoten worden? Ja, omdat ze moe zijn, na een lange dag werk.»

Klikmoment

Veto: Wordt er nog tijd en ruimte voor de degelijke internationale journalistiek vrijgemaakt? Bestaat daarover discussie op redakties?

Zinzen: «Het is ruimer dan alleen de Belgische media. Gereputeerde buitenlandse kranten — hoewel ook zij beginnen te wankelen — Le Monde bijvoorbeeld, de Frankfurter in Duitsland, NRC-Handelsblad in Nederland, brengen degelijke internationale berichtgeving. Als ik naar andere kranten kijk, zoals de Nederlandse Volkskrant waar ik meer dan twintig jaar op ben geabonneerd, zie ik dezelfde tekenen als bij ons. Ook de hooggeroemde Amerikaanse kwaliteitskranten van vroeger dwalen af tot vulgare prive-aangelegenheden. Het blad Newsweek wist als eerste van de affaire Lewinsky, vond het geen primeur waard, besloot het niet te publiceren en heeft daar nu spijt van. Dat is een klikmoment. Bij ons was dat de Dutroux-affaire, toen had men ineens veel meer belangstelling voor gerechtelijk nieuws wat tevoren nooit werd gegeven. Het is terecht dat het volwaardig nieuws werd. Maar nu bericht men ook al over de eerste de beste moordzaak, zelfs in ons journaal. Dat was vroeger ondenkbaar! Ik geloof niet in een komplot, niet in de Dutroux-affaire en ook niet hierin. Maar er is een langzame, of niet zo langzame maar toch sluipende verglijding bezig van dag tot dag.»

«Waar ik werk is discussie bijna volle-

dig verdwenen. Ik begon ten tijde van de Vietnamoorlog. De discussies op alle redakties die ik kende — ik kende er toen meer dan nu — waren heroïsch. Nu wordt er hooguit nog gepraat over de manier waarop je een onderwerp succesvol kunt behandelen, in termen van kijkcijfers.»

Zondag

Veto: Hetzelfde blijkt uit de berichtgeving over extreem-rechts. Men weet blijkbaar niet meer wat een cordon sanitaire is.

Zinzen: «Het is erger. Het is niet zozeer dat men niet meer weet wat een cordon sanitaire is. Men weet ook niet meer waarom het Vlaams Blok een racistische partij is. Racistisch is ze. Maar dat kun je niet weten als je alleen luistert naar wat ze zeggen, zelfs niet door te lezen wat ze in blaadjes schrijven. Je moet hun 42-puntenprogramma analyseren. Daar vindt je de discriminatie terug. Het Blok heeft dat nooit teruggetrokken. In het begin, na de eerste schok van Zwarte Zondag in '91, werd dat overal in alle media wel gezegd en aangetoond, ook bij ons. Het gewinningseffect heeft gespeeld. Nu zegt men: “ah!” Als er nog eens een kleine discussie op redakties bestaat, dan is het van: “jamaar, je kunt ze er toch niet uitlaten, ze hebben vijftien procent kiezers achter zich.” En wat erger is: waar je vroeger nergens sympathisanten van het Blok op een redactie zou tegenkomen, beginnen die nu te komen. Topradio wordt gepresenteerd door iemand die openlijk zijn sympathie voor het Blok uit een racistische uitspraak doet in het genre van “Ah, u

Ziekte

Aids is een gesel voor Afrika, maar Zinzen wou het daar niet over hebben omdat het veel andere ziektes uit de aandacht verdringt, ziektes die perfect te genezen zijn, zoals malaria en diarree — maar waaraan nog steeds zeer veel mensen sterven. De beeldvorming over Afrika is paniekerig en op sensatie belust. Dat bleek bijvoorbeeld toen er in 1995 in het Congolese Kikwit een ebola-epidemie uitbrak. Ebola is een verschrikkelijke ziekte, waarvan je ook door aanraking kunt besmet raken. Als je de plek waar de ziekte uitbreekt isoleert, sterft ebola uit. Maar de pers schreef toen dat de epidemie de wereld bedreigde. Zinzen was toen in de hoofdstad Kinshasa en stootte op een Amerikaans journalist die hem voorstelde naar Kikwit te gaan om het drama op de voet te volgen. Zinzen vroeg hem om ook eens over diarree en malaria te berichten, waarop de andere eerlijk antwoordde: “Ir the United States they don't give a damn about it!”

Hoop

De hoop van Afrika is de Afrikaanse bevolking. In Kinshasa wonen vijf miljoen mensen, veelal in sloppenwijken. Hoe zij overleven is onbegrijpelijk. Men spreekt van het *Miracle Zaïrois*: de officiële Zaïrese economie had een nivo nul, maar de mensen slaagden erin om op een doorgedreven wijze zelf economische activiteiten te ontwikkelen. Hier kijkt men neer op zo'n informele economie, maar die heeft gedurende jaren velen het leven gered. Het onderwijs stuitte ineens onder Mobutu en het is nu niet beter. Leerkrachten werden niet, slecht of weinig betaald, dus stopten ze met lesgeven en gingen meedoen aan de informele economie. Zinzen bezocht eens een dorp waar de inwoners leerkrachten een klein loon betalen om 's ochtends les te geven. De kinderen zongen een liedje met het volgende refrein: “Qui va sauver cet enseignement, C'est nous-même, c'est nous-même”. Maar dat zie je niet in de media. Ondanks alles, is er toch hoop voor de Afrikaanse mensen, zo besloot de VRT-journalist.

Margo Foubert

vindt ook dat die Marokkanen allemaal bandieten zijn.” Daar wordt niet meer op gereageerd.»

«De groei van het Blok is misschien een symptoom van afnemende belangstelling van een groot deel van het publiek voor wat er zich buiten hun eigen dorp afspeelt. De belangstelling voor buitenlands nieuws was vroeger veel groter, de pas beginnende televisie werd voorgesteld als een venster op de wereld en de wereld werd ons dorp. Maar nu is ons dorp de wereld. Men wil het nieuws uit de eigen straat letterlijk in de media, vandaar het succes van regionale kranten en televisies.»

Veto: U steekt de schuld op het publiek.

Zinzen: «Niet uitsluitend, er is natuurlijk een wisselwerking. Maar ik vind dat de konsument ook eens mag nadenken. Koop de prullen niet meer, hé, koop het Laatste Nieuws niet meer, het zal rap verdwenen zijn. Zo simpel is het toch. Neen, het is te simpel, maar kom.»

Margo Foubert
Bart De Schrijver

Fair Trade

Vooraleer dagelijkse producten als koffie, sjokolade en ze al een lange weg afgelegd. Wat gebeurt ermee? Hoe Havelaar? Welk belang hebben we bij een korrekte No tentoonstelling over eerlijke handel naar Lieve.

Van maandag 6 december tot vrijdag 10 december in Steunpunt maandag 13 december tot donderdag 16 december in Wijkhu 17 u, toegang gratis.

“Veertig jaar ontwikkelingshulp heeft niets uitgehaald”



Er is grote onduidelijkheid over het machtspeel in Centraal-Afrika. In het konflikt in Congo zijn immers meerdere landen betrokken. Volgens Zinzen zal er nooit vrede komen in Congo als Rwanda zijn beleid niet verandert. Ondertussen betwijfelt hij of het er ook maar iets toe doet of ons land 0,4 of 0,7 procent van haar BNP aan ontwikkelingsamenwerking zou geven. Die ontwikkelingshulp wordt te paternalistisch bevonden door Zinzen.

Laurent-Désiré Kabila is president van Congo geworden met actieve hulp van Rwanda en Oeganda. Na de genocide die de Hutu's in 1994 op de Tutsi's uitvoerden, grepen deze laatste de macht in Rwanda. Vele Hutu's vluchtten toen naar de Zairese provincie Kivu, waar zich ook al Oegandese rebellen bevonden. Vandaaruit organiseerden zij invallen naar Rwanda en Oeganda. Die twee landen steunden toen de oppositiebewegingen onder leiding van Kabila. De nieuwe regimes van Centraal-Afrika werden op veel sympathie onthaald bij de Verenigde Staten. Kabila's oude bondgenoten hebben zich echter tegen hem gekeerd.

Walter Zinzen: «Het is misgelopen omdat Kabila een ongecontroleerd projectiel bleek te zijn. In het eerste jaar van Kabila waren alle machtsposities feitelijk in handen van de Rwandezen. Dat kon hij niet langer waarmaken. De hele Kongolese bevolking ervaarde de aanwezigheid van de Rwandezen als een bezetting. Daarbij kwam dat Rwanda Kabila verweet dat hij Kivu niet rustig had gekregen. Of hij dat met opzet of uit onkunde had gedaan, weet ik niet. De Huturebellen waren, en zijn ondanks alles, nog steeds actief in Kivu. Rwanda dreigde te steun aan Kabila stop te zetten en iemand anders in zijn plaats te stellen. Het was niet de bedoeling om de oorlog te beginnen die

nu aan de gang is, maar om in een blitz-offensief Kinshasa te veroveren.»

Veto: «Veertig procent van het Congolees grondgebied is bezet door rebellen. Hoe ziet u de toekomst van dat land evolueren?»

Zinzen: «Een oplossing is niet mogelijk binnen Congo alleen. Het is geen konflikt tussen Congolezen, al probeert men er dat van te maken. Kabila is misschien niet populair, maar dat doet op dit moment niet ter zake. Men wil eerst al die buitenlanders weer weg. Rwanda zegt luid en klaar: wij gaan niet uit Kivu weg. Het is uitgesloten dat ooit rust en vrede terugkomt in Congo zolang Rwanda niet op een andere manier geregeerd wordt. Dat gaat nog decennia voortduren. En zelfs als er door een of ander wonder Rwanda zich zou terugtrekken, dan zijn er nog enorm veel betrokken partijen. Je hebt op dit moment drie rebellenbewegingen. Die van Bemba is de enige waarvan je kunt zeggen dat ze een beetje Congolees is, maar ik wantrouw hem want Bemba komt uit een Mobutu-omgeving en opereert ook in de streek van Mobutu.»

Zot

Veto: Vroeger heeft België in en door Congo een belangrijke diplomatieke rol gespeeld. Minister van Buitenlandse zaken Louis Michel geeft de indruk dat hij die rol opnieuw wil opnemen.

Zinzen: «Er is een verlies aan belangstelling voor Afrika. Men is het beu. Belgische politici die nooit een voet in Congo hebben gezet zeggen: "Enfin, Michel is zot, laat ons elders gaan." Er zijn niet veel Belgische ondernemingen meer in Congo. De grote Belgische belangen zijn weg. Sommigen willen teruggaan, zoals Union Minière, voorgezeten door Jean-Luc Dehaene. Er valt immers nog veel te rapen. Voormalig staatssecretaris voor Ontwikkelingsamenwerking Moreels heeft het aanbieden van hulp losgekoppeld van het al dan niet afsluiten van contracten. Sommigen willen daarop terugkomen. Dat zijn tot nog toe alleen maar woorden en niet het beleid. Maar enig wantrouwen is gerechtvaardigd.»

Veto: In hoeverre brengt Kabila de economie op gang?»

Zinzen: «Hij kan het niet: hij heeft de capaciteiten niet en hij heeft de middelen niet. Kabila heeft, voor hij aan de macht kwam, miljarden dollars gekregen. Hij heeft het geld geaksepteerd, koncessies links en rechts uitgedeeld maar die contracten niet gehonoreerd. Dat scheidt natuurlijk geen

vertrouwen en de investeerders kopen niet meer. Daarbij komt dat hij optreedt tegen de informele economie, in tegenstelling tot Mobutu, die die tenminste liet gedijen.»

Veto: Steunen de Verenigde Staten Kabila nog steeds?»

Zinzen: «De VS hebben Kabila een tijdje gesteund maar op dit moment niet meer. Ze steunen Kagame nog wel, de president van Rwanda. Dat is hun nieuwe Mobutu, hun steunpilaar in Centraal-Afrika van wie ze alles verwachten. Ze waren voor Kabila omdat hij een man van Kagame was. De Amerikanen beginen in Afrika de ene stommiteit na de andere. Ze hebben de grootste les begrepen: dat ze zich afzijdig moeten houden wat betreft het politiek-militaire. Maar de buitenlandse politiek en ook het defensiebeleid van de VS worden voor een stuk geprivatiseerd. De gewezen Amerikaanse onderminister van Afrikaanse zaken Cohen leidt nu de Global Coalition for Africa, waar vele Afrikaanse landen van lid zijn en die hem een zekere invloed en positie geeft. Zo financiert hij de opleiding van Angolese regeringsoldaten. Niet in opdracht van de Amerikaanse regering, die het hem ook niet verbiedt.»

Veto: Welke gevolgen heeft die privatisering?»

Zinzen: «Vroeger had je een slecht beleid, nu heb je er geen. Bij de oorlog die Kabila in Kinshasa heeft gebracht, was er sprake van CIA-bemoeiensissen. Als het gaat over Amerikanen in Afrika zegt men altijd: de CIA zal er wel achter zitten. Dat was niet waar, het bleek de dienst van defensie te zijn, enkel de militaire CIA dus. Die werken met huurlingen. Dat heb je meer en meer in vrijwel heel Afrika naarmate de staten verbrokkelen. Huurlingen zijn geen individuele avonturiers zoals vroeger, maar georganiseerde legertjes.»

Veto: Is het mogelijk dat beleidslui een goede politiek voeren, zonder te worden tegengewerkt?»

Zinzen: «De situatie is niet meer te vergelijken ondermeer omdat de Koude Oorlog is verdwenen. Het is zeer opvallend dat de VS — tot een paar jaar geleden — hun hoop stellen in Afrikaanse leiders die van de eerste tot de laatste een marxistisch verleden hebben. De Afrikanen laten zich niets meer gelegen aan buitenlandse staatsbelangen. Wel werkt men samen met grondstoffen-kartels, zoals Mark Heirman (Belgisch filosoof, nvdr) ze genoemd heeft. Zijn theorie is dat Afrika aan het terugkeren

is naar een prekoloniale situatie. De staat valt weg, je krijgt lokale krijgsheren die samen met grondstoffenkartels oases van rust creëren om hun eigen belangen te verdedigen: de ene haalt er grondstoffen uit en de krijgshere krijgt zijn deel. Het is een beetje te simplistisch misschien, maar er zit een grond van waarheid in. Zuid-Afrika probeert een grotere rol te spelen, niet alleen met Mandela als bemiddelaar — dat is de goeie kant —, maar ook grote Zuid-Afrikaanse mijnondernemingen zoals Anglo American en diamantgigant De Beers zijn volop bezig. Maar die nieuwe ondernemingen kunnen niet meer de politiek van een land bepalen.»

Veto: Als je de globale ontwikkelingsamenwerking bekijkt, moeten de niet-gouvernementele organisaties (NGO's) dan een politieke keuze maken, vooraleer ze ten veld te gaan? Dienen ze niet simpelweg te kiezen tussen de regering of de onderdrukten?»

Zinzen: «Dat is héél simpel: dan ga je ervanuit dat overal waar NGO's actief zijn de regering de bevolking onderdrukt. Het probleem is echter verschrikkelijk ingewikkeld. De Rwandese Tutsi-regering voert op dit moment een politiek van dorpsvorming voor de boerenbevolking. Dat betekent concreet Hutu's — maar zij zeggen dat niet. Dorpen hebben nooit in Rwanda bestaan. Mensen wonen in de heuvels, ieder op zijn eigen boerderijtje. De regering drijft die mensen nu samen, bouwt dorpen en doet voor deze projecten een beroep op NGO's. Ga je dan meedoen en ervoor zorgen dat er waterleiding en elektriciteit ligt en dat de mensen behoorlijk kunnen werken? Tegelijkertijd weet je dat de mensen nu onder controle staan van het regime. Er zijn Nederlandse NGO's die dat steunen.»

Vloek

«Met een simpel 'ik kies voor de verdrukten' — wat je natuurlijk per definitie altijd moet doen — kan je niet steeds alle samenwerking met een regime uitsluiten. Je kan op dit moment niet aan ontwikkelingsamenwerking doen zonder goedkeuring van de regering. Ik neem met opzet dit ingewikkelde voorbeeld, omdat kiezen voor de onderdrukten op dit moment in Rwanda vaak kiezen is voor de moordenaars van vroeger.»

Veto: Als het IMF binnenkort misschien een voorzitter uit de Derde Wereld verkies, zou dat dan tot een structuurverandering kunnen leiden?»

Zinzen: «Die is al bezig, voor zover ik weet. Na de débauches van de voorgaande jaren is ook bij het IMF het inzicht doorgebroken dat je met puur economische hervormingen er niet komt, dat je rekening moet houden met de gevolgen. Die waren vaak katastrofaal en hebben de bevolking in veel gevallen verarmd. Als de voorzitter iemand zal zijn die daar een open oog voor heeft, is de kans groot dat het IMF zijn beleid bijstuurt.»

Veto: Zal België ooit 0,7 procent van haar bruto nationaal produkt aan ontwikkelingshulp geven?»

Zinzen: «Mijn antwoord zal misschien als een vloek in de kerk klinken: zou er iets veranderen als we dat percentage halen? Veertig jaar ontwikkelingshulp in Afrika heeft eigenlijk niets uitgehaald. Afrika skooft het slechtst van alle ontwikkelingsgebieden op vlak van onderwijs, gezondheidszorg, produktie, inkomen per hoofd enzovoort. Toch heeft dat kontinent het meeste ontwikkelingsgeld gekregen. Of we nu 0,4 of 0,7 procent geven; er zal iets drastisch moeten veranderen. Dat geldt niet alleen voor de officiële hulp, maar ook voor de NGO's. Want ook zij zijn vaak zeer paternalistisch. Zij dienen in te zien dat het de mensen zelf moeten zijn die bepalen hoe en wat. Dat wij dan toezien hoe de financiële steun gebruikt wordt, spreekt vanzelf.»

**Margo Foubert
Bart De Schrijver**

de Expo

bananen in onze winkels komen te liggen, hebben zijn de werkomstandigheden? Wat is Max Nord-Zuid-verhouding? Volgende week komt er een

(mf)

nt Sint-Maartensdal, Rijdende Artillerielaan 6, en van
eau Mannenstraat, Groefstraat 2. Telkens van 13.30 u tot

"Ik ben niet aggressief, ik val niemand aan, ik bijt niemand"

Nooit is er een grotere verdeeldheid geweest in de pers dan over de zaak XI. Het gebrek aan eenduidige berichtgeving zorgde voor een schisma in de Vlaamse mediawereld. Een gesprekje met de woman herself over de verder durende polemiek.

kunnen denken dat ze fout zijn of op zijn minst toch beginnen twijfelen.»
Veto: Hoe staat u tegenover het imago dat in de pers is opgebouwd?
Louf: «Ik had helemaal geen imago op te bouwen. Ik was een getuige, niet meer en niet minder. Wat mij anders maakte, was

weeg gebracht. Op het moment dat *De Morgen* met de X-dossiers heeft uitgepakt, hebben ze een scoop gestolen. De pers had namelijk een pak gesloten: de afspraak was dat men gelijktijdig met die dossiers zou uitpakken. De *Morgen* heeft toen voor een stuk die deal verbroken waarna andere kranten heel boos geworden zijn. Vervolgens hebben ze mij erin betrokken door het tegenovergestelde proberen te bewijzen om toch maar zelf ook een scoop te hebben.

Mangel

Veto: Welke problemen heeft de pers voor u veroorzaakt?

Louf: «Ik had nooit gedacht dat het zo een vaart zou lopen omdat ik niet op voorhand had ingeschat dat de mensen nog wakker lagen van de zaak Dutroux. Die misrekening heeft ervoor gezorgd dat er een orkaan over me heen is gegaan. De gevolgen waren duidelijk: ik heb op geen enkel moment aan mijn imago gedacht. Ik stond te lachen op de foto's terwijl ik beter zielig had gedaan. Maar toch zou ik opnieuw zo handelen. Ik weiger om een rol te spelen.»

Veto: Werd u door de media in een rol geduwd?

Louf: «De media heeft een gevecht geleverd dat heel laag bij de gronds was. Ze berichtten over mijn uiterlijk, over kinderfoto's maar nooit over de grond van de zaak. Dan is het moeilijk om niet in hetzelfde spelletje te vervallen. Gelukkig heb ik dat niet gedaan want ik ben zeker dat dat ook zijn vruchten zal afwerpen.»

Veto: Waarom zijn alle X'en niet samen naar de media toegestapt?

Louf: «Dat is een droom die jammer genoeg nooit zal uitkomen, want de andere X'en zien het helemaal niet zitten om ook zo door de mangel gehaald te worden. Maar we zouden samen wel veel sterker gestaan hebben.»

Er is volgens mij een nieuwe generatie journalisten op komst die hun grijze sellen willen gebruiken

Veto: Heeft de media-aandacht dan zo negatief gewerkt?

Louf: «De pers-aandacht is zowel positief als negatief geweest. Positief in die zin dat het de journalisten van *De Morgen* en Marie-Jeanne Van Heeswijk in staat heeft gesteld om de dossiers zeer grondig te bestuderen en er een boek over te schrijven. Maar anderzijds heeft die media-aandacht als neveneffect dat veel slachtoffers het gevoel hebben dat wanneer ze zouden praten, ze ook op deze wijze zullen aangepakt worden. Op dit moment is er een verdeeldheid onder de slachtoffers zelf. Dat stemt mij heel triest, maar de tijd terugdraaien, dat gaat nu eenmaal niet.»

Veto: Waarom heeft de pers er een punt van gemaakt om net deze doofpot uit te spitten?

Louf: «Voor de bevolking was het zeer sjokkerend omdat het over kinderen ging en omdat het in het verlegde lag van een deel onderzoeken die nooit tot resultaat hebben geleid. Deze zaak is eigenlijk niet zo uitzonderlijk: er zijn al veel boeken geschreven over komplotten en onopgeloste zaken zoals De bende van Nijvel en de moord op Cools. Toch onderscheidt deze zaak zich van de rest omdat men verhozen en onderzoeken heeft vervalst. Daarbij komt dat de mensen mondiger zijn geworden en intoleranter ten op zichte van de houding van het gerecht.»

Veto: Wat heeft de pers het meest bewerkstelligd: informatie of desinformatie?

Louf: «Zeker desinformatie. Vooral omdat eigenaardig genoeg de desinformatie meer kracht heeft in de pers. Korrekties achteraf hebben nauwelijks waarde: het zijn oude koelien die je uit de sloot haalt. De meeste mensen weten op dat moment allang niet meer waarover het gaat. De pers is een enorm machtig wapen waar veel te nonchalant mee om gesprongen wordt. De journalisten moeten meer respect voor hun eigen beroep krijgen.»

Veto: Wat heeft al die media-aandacht nu voor u betekend?

Louf: «Die aandacht heeft voor mij nauwelijks waarde. In eerste instantie heeft de publicatie in *De Morgen* ervoor gezorgd dat dossiers die dreigden in de vergetelheid te geraken nog voor ze afgesloten waren weer in de publieke belangstelling kwamen. Op dat moment was dat zeker geen slechte zaak. Verder heeft de pers mijn leven voor een groot stuk bemoeilijkt. De strijd kan veel beter gestreden worden zonder bemoeienissen van de pers omdat er een enorme druk is gelegd op het gerecht om met resultaten af te komen. En het gemakkelijkste wat men kon doen was stellen dat de dossiers geen steek hielden omdat bewijzen dat ze wel steek hielden nog vele jaren zou aanslepen. En die tijd had het gerecht niet.»

Veto: Heeft u nog vertrouwen in de pers?

Louf: «Het is niet omdat een heleboel journalisten artikelen hebben geschreven op grond van geruchten en roddels dat daarom iedere journalist het grote kwaad symboliseert. Praten en de discussie aangaan, dat is voor mij altijd positief. En dat is iets dat de overwegend negatieve pers nooit heeft gedaan. Ze hebben nooit met mij gecommu-niceerd. Ik heb nog geprobeerd om zelf contact te zoeken met hen, maar ik werd telkens afgescheept omdat ik niet als een betrouwbare bron werd beschouwd. Als je de geschiedenis van de krantenartikelen na-gaat, dan merk je dat hun betrouwbare bronnen bestonden uit de tweede herlezers-ploeg en de woordvoerders van parketten, magistraten en rijkswacht.»

Signaal

Veto: Wil u dan niet liever stilte over deze zaak in de pers?

Louf: «Ik heb wel gemerkt dat nu en dan een artikelje geen kwaad kan: het is een signaal naar de mensen toe dat ik verder blijf strijden. Aan de andere kant brengen die artikelen natuurlijk weinig teweeg. Het enige dat echt een oplossing kan bieden is de uitkomst van de gerechtelijke procedure.»

Veto: Moeten mensen niet tegen zichzelf en de pers beschermd worden?

Louf: «Deze week is in *Humo* een interview verschenen met Laetitia. Als Laetitia dat interview toestaat en wanneer journalisten de regels van de kunst respecteren dan zie ik geen enkel probleem. Ik wil ook helemaal niet tegen mezelf beschermd worden. Ik erger me gewoon aan artikelen waarin ik geen enkele inbreng heb gehad. Men zou beter de journalist tegen sensatie beschermen. Ik draag vrije meningsuiting en persvrijheid hoog in het vaandel, maar bij een campagne waarin dag na dag dezelfde leugens worden verspreid moet je wel optreden. Maar jongeren als Laetitia die hun verhaal willen brengen, dat moet kunnen. Voor mij ligt de grens tussen serieuze pers en sensatie bij de journalist die probeert te begrijpen hoe alles ontstaan is. Daarom hoeft die journalist niet akkoord te gaan met wat ik zeg. Maar een behoorlijk gesprek levert sowieso een meerwaarde op aan een artikel.»

Veto: Merkt u verandering op in de manier van verslaggeving?

Louf: «Er is volgens mij een nieuwe generatie journalisten op komst die hun grijze sellen willen gebruiken. Ik hoop alleen dat die wil ook weerspiegeld zal worden in hun artikelen en dat men hen daar niet in beknot. Jonge journalisten willen nadenken over hun onderwerp — of ze het nu eens zijn met mij of niet. Ze schrijven niet zomaar klakkeloos op wat een andere journalist of een woordvoerder vertelt en ze zijn ook niet te lui om een onderwerp vanuit verschillende invalshoeken te benaderen.»

Marie-Anne Dedeurwaerdere



Ik ben XI en mijn man is XXL

(foto Joost Helsens)

Veto: Hoe staat u tegenover de emotionele berichtgeving over de zaak XI?

Louf: «Persoonlijk vind ik dat heel onprofessioneel. Daarmee wil ik niet zeggen dat men niet emotioneel mag zijn bij een dergelijk onderwerp. Maar wat me stoort is dat heel weinig journalisten kennis ter zake hebben en dat ze ook weinig onderzoeken. Men gaat af op woordvoerders van magistraten, rijkswacht en politie of op ouders van slachtoffers, maar daar blijft het ook bij. Men gaat niet op zoek naar de grond van de zaak, zodanig dat die emotionele sensatie wordt. Men mag gerust zeggen dat men mij niet gelooft op voorwaarde dat men zegt waarom. Als men die waarom onderbouwt, dan vind ik dat helemaal niet erg, maar als men zich baseert op foto's van mijn ouders waar ik gelukkig opsta — ja, dat kan ik niet aksepteren. Dat gebrek aan onderzoeksjournalistiek heb ik gemist in de kranten en in het hele debat.»

Veto: Vindt u dat u te weinig gekonfronteerd bent met de disbelievers?

Louf: «Dat is inderdaad te weinig gebeurd. Niet omdat ik geen confrontatie wou, maar omdat de disbelievers geen contact met mij zochten. Ze gingen gewoon de discussie met mij niet aan. Waarom, dat weet ik niet — ik ben niet aggressief, ik val niemand aan, ik bijt niemand. Maar men wou het liever niet horen of zien: men zou wel eens

dat ik ben blijven vechten op het moment dat alle getuigen geridiculiseerd werden door de rijkswacht en het gerecht. Daarbij komt nog dat ik mijn anonimiteit heb opgegeven om een beetje meer gewicht in de schaal te leggen. Dat heeft er natuurlijk voor gezorgd dat ik de wind van voren kreeg. Als men voortdurend een artikel moet publiceren met alleen maar een 'X', dan is de koe vlug uitgemolken. Van het moment dat men ook foto's kan publiceren en interviews kan afnemen op tv, dan heeft die berichtgeving automatisch meer perswaarde. Maar het heeft er wel voor gezorgd dat het debat zo op mij is toegespitst. Uiteindelijk heb ik niet meer verteld dan andere getuigen. Of het allemaal eksakt is dat weet ik niet. Het is niet onderzocht. Dat steekt mij en daarom vecht ik nog altijd.»

Veto: Wat vindt u het ergste aan het gevecht met de pers?

Louf: «Ik heb geen gevecht geleverd met de pers. De pers is over mij heen gewalst. Er zijn er maar enkele die echt met mij gepraat hebben. Zij hebben dan ook veel sterkere artikelen geschreven dan diegenen die de confrontatie geweigerd hebben.»

Veto: Heeft de strijd tussen *De Morgen* en *De Standaard* invloed gehad op de polarisatie tussen believers en disbelievers?

Louf: «Dat was een zeer complex probleem. Het heeft zeker een deel van de polarisatie te-

Bart Dewolf stelt tentoon in Los Buenos

Het kunstwerk als organisme

De VZW Los Buenos wil met het project *Kunst aan de muur jonge kunstenaars de kans geven hun werk aan het publiek te tonen. Elke maand kan u de werken van een andere kunstenaar bewonderen in de Parkstraat. De eerste in de rij is Bart Dewolf, die de individualistische en op consumptie gerichte filosofie van de maatschappij niet wil volgen. Zijn werk is een collage van inspiratie, bewust zonder duidelijke verhaallijn.*

Dewolf inspireert zich op prehistorische en etnische kunst, met name die van de Aboriginals: "In onze maatschappij wordt kunst losgekoppeld van het sociale, politieke en filosofische enerzijds en andere cultuuruitingen anderzijds. Bij ons is enkel nog gemeenschappelijk dat elk waarde-oordeel in economische termen wordt uitgedrukt. Iets is pas goed als het verkoopt. De reclame is de grootste kunststroming van de twintigste eeuw, ook al omdat daar inge-



speeld wordt op het individualisme. Als kunst je broodwinning is, ben je afhankelijk van het hebben van succes en zal je vlugger in de verleiding komen om niet meer vernieuwend te zijn. Ik hoef er echter niet van te leven, bijgevolg doe ik wat ik wil."

Kunst dient dus niet alleen gekonsumeerd te worden. Dewolf vat het mitolo-

gisch op: "in een mite zit niet één vaste verhaallijn en iedereen kan er zijn persoonlijk draai in vinden. Het werk van de kunstenaar bestaat er in een storyboard te zijn, een schetsmatig stripverhaal of tekenfilm over wat zou kunnen, zonder echt concreet te gaan. Het is een 'experimenteel diy etnic comic sample core', waarbij 'diy' staat voor 'do it yourself'. Met deze ingewikkelde benaming wil Dewolf de spot drijven met artiesten die zich niet in een hokje willen laten stoppen, maar wel zelf een hoop moeilijke titels op hun werk kleven. Toch vat de Engelse omschrijving zijn kunst wel samen.

Bij het maken van zijn kunst gaat Dewolf instinktmatig te werk: "Mijn werk is een organisch geheel dat langzaam groeit in verschillende richtingen." Hij gebruikt dingen die hij op straat en op rommelmarkten

vindt (zoals stukken karton die door regen en auto's de vorm van asfalt hebben aangenomen), schetst, schildert, puzzelt en maakt makettes. Hij is verzot op de kopie-machine en de fotovergroter — een scanner zou niet hetzelfde artistieke effect teweegbrengen. Maar zoals hij zich niet wil vastklampen aan één verhaallijn, wil hij verschillende technieken tegelijkertijd gebruiken opdat de nadruk niet komt te liggen op de vorm maar op de inhoud. De layout bepaalt het verhaal gewoon mee.

Los Buenos wil met dit project niet alleen jonge mensen de kans geven hun werk in de schijnwerpers te plaatsen, maar ook een voorbeeld geven aan de stad. Getalenteerde, maar vaak weinig kapitaalcrachtige jonge mensen worden uitgebuit door de gevestigde galerijen, aldus de organisatoren. Hedendaagse beeldende kunst komt zelden aan bod in Leuven, terwijl de maatschappij het zichzelf verplicht is die te tonen. Jonge kunstenaars bieden zich nu in groten getale aan bij Los Buenos. De VZW zou willen dat de stad gratis ruimte biedt aan jonge en niet-kapitaalcrachtige kunstenaars.

Margo Foubert

U kan het werk van Bart Dewolf bezichtigen van 9 tot 31 december, in Los Buenos, Parkstraat 14. De opening vindt plaats op 9 december om 20 uur en wordt opgeluisterd door 'The end of Ernie', die zware akoestische punk brengen.

Het toernooi van de tongen

Naar jaarlijkse gewoonte organiseert het VRG opnieuw het alombekende Interfakultair Welsprekendheidsturnooi. Dit evenement vindt plaats op woensdag 20 januari. Er worden kandidaten gezocht van verschillende kringen om hun fakulteit te verdedigen. Geeft het je een kick te spreken voor een groot publiek en ben je rad van tong, dan ben jij de persoon die we zoeken. Het toernooi bestaat uit twee delen: een voorbereid gedeelte en een improvisatiegedeelte. De beste kandidaat wordt geselecteerd door een vakjury en door het publiek. Kandidaten worden verzocht zich zo snel mogelijk te melden op het secretariaat van het VRG bij de cultuurverantwoordelijken, Marianne, Sofie en Thomas zullen u graag verdere informatie bezorgen.

(nc)

Koninklijk Vlaams Rechtsgenootschap KU Leuven, Tiensestraat 53, 3000 Leuven - Tel. 016/22.75.97 - Fax 016/22.38.97

Ingangsexamen voor beursgoeroe's

Donderdag 2 december organiseerde het bankagentschap van 'de Moete' (het ontmoetingcentrum op de kampus in Heverlee) een informatie-avond over beleggen. Aan studenten werden technieken uitgelegd om meer te halen uit spaargeld of het loon van een studentenjob. Je hoeft helemaal niet rijk te zijn: zelfs voor kleine bedragen zijn er verschillende beleggingsmogelijkheden. Om alles wat concreter te maken wordt er ook een wedstrijd georganiseerd. Je beschikt over een fictief bedrag van 25.000 euro dat je naar keuze kan beleggen. In maart worden de portefeuilles van de deelnemers vergeleken en de besten gaan met een geldprijs lopen.

(da)

Inlichtingen en inschrijvingsformulieren voor de wedstrijd zijn te verkrijgen in het studentenkantoor aan de Celestijnenlaan 200P in Heverlee, tel.: 016/31.93.36, e-mail: wim.rondas@fortisbank.com. De inschrijvingsformulieren moeten ten laatste op vrijdag 10 december binnengebracht worden.

Create a storm



Procter&Gamble challenges top students across Europe and the Middle East to enter the real world of Business Finance by participating in the

Euro Financial Seminar in Madrid

Two sessions :
March 26-31 and April 9-14

Please send your CV to receive an application form, at the latest by February 11, 2000 to Procter&Gamble

Marie Raskin
Temselaan, 100 - 1853 Strombeek-Bever
Tel : (02) 456 47 05 · E-mail : raskin.m@pg.com

www.pg.com/benelux

Procter&Gamble
Spread your wings

Glazen huid en grijze haren

Wat wordt er van dansers op leeftijd? *Simone Forti (64), Diana Payne (71) en Louis Ziegler (50) hebben alvast de wijsheid van het monopolylot onder de knie en houden van Matisse. Maar vooral: ze dansen samen met de Leuvense choreograaf en kersverse veertiger Bert Van Gorp en zijn gezelschap ContreCoeur. Als er geen benen breken, deze week te zien in de Leuvense Schouwburg.*

Het fijne aan Van Gorp's 'L'avenir est à la tendresse' kan niet in de eerste plaats de verwijzing naar de katastrofale millenniumbubbel zijn, zoals de voorbespreking wil doen geloven. Ook rekwisieten als de dobbelstenen uit het monopolyspel en de prentbriefkaarten van kunstenaar Henri Matisse ontkenmen ternaauwernood aan de secpis van de kijker. Die kijker wordt wel bewogen door de oudere dansers die elk hun eigen verhaal en rijke verleden in beweging brengen. Alsof ze je voor willen zijn, warmen de dansers al op wanneer de toeschouwer plaatsneemt. En inderdaad: zij dansten al toen de gemiddelde student zich nog ergens ter hoogte van het niets bevond.

Misschien eerst de anekdote, Van Gorp kan dat ook niet laten. Aan een ronde tafel met seventies-staanlamp — de laatste is gevonden in 't Spit in Kessel-lo — wordt monopoly gespeeld. Het spel met de kanskaarten zorgt voor grapjes (Payne krijgt de tweede prijs in de schoonheidswedstrijd — improvisatie — ga drie plaatsen terug) en vooral een rode draad. Dobbelstenen, werkelijk in alle formaten, moeten het lot van het leven verbeelden. Drie televisieschermen en een kamera laten *random shots* toe. Je hoort monologen en interviews met de dansers en ziet diaprojekties. Hier gaat niet het niet om de dans op de vulkaan, wel om de dans aan de rand van de chaos.

Anekdote

Wie echter recht wil doen aan de identiteit die de danser in de loop der jaren heeft opgebouwd, krijgt veelzijdig bewegingsmateriaal. Van Gorp en Ziegler, samen het heerschap van het gezelschap, zijn niet vies van een fikse pas op de *dancefloor*. Zij zorgen voor wind en snelheid. De Amerikaanse Simone Forti van haar kant, historisch gezien de 'belangrijkste' dame van het gezelschap, lijkt in een mystiek evenwicht

tussen het berende leven en de brekende dood te dansen en beweegt letterlijk in *slow motion*.

Monopoly lijkt trouwens verdracht veel op de *task improvisations* waarvoor Forti bekend staat. Improvisatie staat hier binnen een duidelijk afgebakende opdracht, in dit geval de spelregel. De frêle Diana Payne suggereert aanvankelijk een ontwapenend qui-vijfe. Grappig ook, wanneer ze haar klassieke balletbewegingen opvoert, compleet met jurk en sigaret. De mooie slotscène doet het oog opnieuw glijden naar Payne, die zich dan verschuilt in een stapel scharlaken kussentjes. Even later sluit ook het licht. Tot zover de anekdote.

Oorsprong

Een intelligent man schreef het ooit nogal plechtig: "De tijd heeft zijn rechten doen gelden; hij heeft iets weggeroofd van de eerste gelukkige toevalligheid of het toevallige geluk van haar jeugdigheid". Wat hier opping voor de vierendertigjarige Luise Heberg, van 1830 tot 1845 de meest gevierde aktrive van Denemarken, geldt ook voor de dansers. Wie kan zich immers geen schalkse Simone Forti en een jeugdige Louis Ziegler voorstellen? De oudere danser met al zijn ervaring weet dat de tijd heel wat van zijn of haar frisse oorspronkelijkheid heeft ontfutseld. Het danspodium is, een uitzondering niet te na gesproken, inderdaad vooral voorbehouden aan het fysiek sterke en jonge lichaam. Toch is er aan de andere kant het groeien in ervaring en eigenheid ondanks de vratazucht van de tijd. De adolescent mag dan wel jeugd en leeftijd meehebben, gebrek aan rijpheid



heeft hij of zij tegen, aldus nog dezelfde Sören Kierkegaard.

Van Gorp en de zijnen dansen inderdaad met hún lichaam, zelfs met glazen huid en grijze haren. Forti en Ziegler zijn postmoderne dansers, Payne is veeleer klassiek geschoold. Van Gorp tenslotte brengt ook zijn verhaal (en multimediat) binnen. Ieder heeft zijn identiteit, en dat wordt onder stoelen noch banken gestoken. Dat het resultaat door de grote input bij momenten verwarrend en onsaamenhangend kan zijn — monopoly noch Matisse geven een afdoend houvast — is hier slechts bijzaak. Punt is dat ouderdom geen crisis hoeft te blijven. Ouder worden kan integendeel een metamorfose blijken die de danser steeds jeugdiger en oorspronkelijker maakt. En dan kan de toekomst zich als tederheid openbaren. Zij is immers niet anders dan menselijk.

Ward Daenen

'L'avenir est à la tendresse' van Bert Van Gorp/ContreCoeur vzw kan je zien op woensdag 8 december om 20 uur in de Schouwburg, Bondgenotenlaan 21. Info en reservatie: 016/22.21.13.

LAK! Ongewenste intimiteiten

Begin 1997 werd onder de pannen van de KVS in Brussel gebrainstormd over de naam voor een vzw. De vzw zou als prikbord gaan dienen waarop kulturele, vooral literaire events konden gespeld worden. Iemand opperde langs de neus weg de naam Kraftwerk.

We zijn bijna drie jaar en evenveel literaire tijdschriften verder: Plaza Real, het intermezzo bij De Vlaamse Gids en Nieuw Zuid. Met *freespace Nieuw Zuid, driemaandelijks diskursieve machine voor kultuurkritiek en amusement* lijkt Kraftwerk eindelijk op het juiste spoor te zitten. Dirk Van Bastelaere, Erik Spinooy, Erwin Jans en maats hebben een formule gevonden die ideeën en werkzaamheid verenigt. Kraftwerk kan nu ook buiten de grenzen van het tijdschrift treden. Bij elk nummer wordt LAK! georganiseerd, wat staat voor "Literaire activiteiten Kraftwerk". De eerste editie krijgt de naam *Ongewenste intimiteiten* mee. Het programma:

- De zaak Guggenheimer ontleed (met o.a. Tom Lanoye, Jeroen Olyslaegers en Eddy Van Vliet).
- Video- en filamentourage (Hendrik De Smedt en Johan De Handschutter).

(pm)

LAK! Op woensdag 8 december om 20u30 in de Stuczaal (met Stuckaart 100 in vvk en 125 avondkassa/zonder Stuckaart 150 in vvk en 175 avondkassa)



Speciale Kerst-actie voor studenten en personeelsleden KU Leuven

werk efficiënter en geniet van meer vrije tijd met



L&H Voice Xpress™

Wat ?

L&H Voice Xpress™ laat je spreken tegen je computer!

- Razendsnelle spraakherkenning: dicteer tot 140 woorden per minuut.
- Bewerk Microsoft® Office-documenten met de stem: met Natural Language Technology™ formuleer je opdrachten in je eigen woorden!
- Ideaal voor verhandelingen en thesist!
- Lees er alles over op <http://www.lhsl.com/nl/voicexpress/>

Prijs ?

Professional versie 6990 3500 BF

Advanced versie 4490 2500 BF



Waar ?

bij ACCO Leuven

Wanneer ?

van 1 oktober t.e.m. 31 december 1999



Kruiswoordraadsel

| | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 |
|----|---|---|---|---|---|---|---|---|---|----|----|
| 1 | | | | | | | | | | | |
| 2 | | | | | | | | | | | |
| 3 | | | | | | | | | | | |
| 4 | | | | | | | | | | | |
| 5 | | | | | | | | | | | |
| 6 | | | | | | | | | | | |
| 7 | | | | | | | | | | | |
| 8 | | | | | | | | | | | |
| 9 | | | | | | | | | | | |
| 10 | | | | | | | | | | | |
| 11 | | | | | | | | | | | |

Horizontaal — 1 Doornige plant 2 Vogel — Gesloten — Havenonderdeel 3 Europese rivier — Katoliek 4 Pers. vnw. — Voedingsmiddel — Boom 5 Hoofddeksel — Germanium 6 Vermanende toespraak 7 Voorzetsel — Marterachtig rooldeer 8 Vrijgevig — Pers. vnw. — Goud 9 Positieve elektrode — Zoogdier 10 Schuilbak — Wijfjesschaap — Geld 11 Heimeijk.

Vertikaal — 1 Europeaan — Betaalde minnaar 2 Germaanse zee-godin — Griekse letter — Meisjesnaam 3 Toename — Muziekknoot 4 Klaar — Roemen — Bijbelse man 5 Bijwoord — Zwart paard 6 Onversaagd 7 Opschik, versiering — Deel van de bijbel 8 Deel van een fiets — Griekse letter — Europese rivier 9 Muziekknoot — Zenuwsel 10 Pers. vnw. — Kluitenbreker — Plechtige gelofte 11 Riviervis — Buik.

Door Filip De Keukeleere

Het verlangen dat om herinnering schreeuwt

Duitsers en hun geschiedenis, het blijft een wat kwakkelende relatie. Sommigen blijven steken in de verheerlijking van de heimat, anderen zouden liever tabula rasa maken. De Duitse danser en choreograaf Raimund Hoghe klaagt aan. Met kleine gebaren mengt hij het publieke en het private. Het verleden is in elk van ons. In zijn voorstellingen maakt Hoghe de herinnering wakker.

lijke wijze harkte hij tussen 1980 en 1990 teksten en ander materiaal bijeen om haar voorstellingen te stofferen. Bij Bausch ging er voor Hoghe een nieuwe wereld open. Zij was de eerste die andere dan klassieke lichamen op de scene liet zien. Haar choreografieën ondermijnden de voorstellingen die mensen zich maken van wat mooi en lelijk is. Hoghe: "Iets wat anders is, is niet lelijk. Het is gewoon anders." Gaandeweg kreeg hij het gevoel dat hij zijn lichaam kon

te groeien in de jaren vijftig en zestig van het Wirtschaftswunder.

In Hoghe's werk keren twee elementen steeds terug: een strakke, sobere esthetiek en een voorliefde voor muziek. Triviale muziek, van Marlene Dietrich tot Freddy Beck, contrasteert met de dans. Bij andere dansers zou het misschien kitscherig overkomen, niet bij Hoghe. Dans is bij hem vooral het uitvoeren van rituelen. Kaarsjes branden, figuren vormen met sateestokjes, iets opzetten, het gemaakte weer ongedaan maken. Alles gebeurt op een zodanig trage manier dat het iets sakraals krijgt. Een scène duurt net zolang als de ondersteunende muziek duurt. Hoghe las in een interview van Charles Aznavour met Edith Piaf dat zij vond dat bij één lied één handbeweging hoort om het lied duidelijk en herkenbaar te maken. Hoghe doet hetzelfde en geeft het

zwarte mantel, danst Hoghe met zichzelf, gooit hij foto's die hij heeft uitgesteld weer omver en geeft hij bijtend commentaar op het racisme en de verrechtsing in Duitsland en daarbuiten. En weer is er de fluwelen ondertoon met de muziek van Jacques Brel, Judy Garland of Sinatra's 'It was a very good year'.

Naast *Lettere amorose* herneemt Hoghe deze week ook het duet *Dialogue with Charlotte* (1998). Aan de zijde van de rijzige Zweedse Charlotte Engelkes komt de gestalte van de danser het scherpst tot uiting. Het allereerste beeld lijkt wel de evokatie van moeder en kind, hand in hand, in tegenlicht zodat je alleen de contouren ziet. Net zoals Hoghe was Engelkes niet voor de dans in de wieg gelegd, ze was namelijk te groot. Maar net als haar tegenspeler heeft ze het struikelblok van haar lichaam aan de kant geschoven en danst ze zelfbewust op Tsjajkovski's *Zwanenmeer*. De rest van de muziek is lichtvoetiger: Bobby Darin, Peggy Lee en Chavela Vargas, een grootheid in Mexico.

Dubbelzinnig

Voor Hoghe is het de eerste duo-voorstelling. Sinds hun ontmoeting in Zweden is er een diepe verstandhouding tussen Hoghe en Engelkes gegroeid, een absolute voorwaarde om op het podium te interacteren, om te vertellen over emoties en verlangens. Engelkes is het prototype van de aktrice zoals Hoghe ze in zijn jeugd op het scherm moet gezien hebben. Hun samenspel is dubbelzinnig: soms erotisch en romantisch met een oorspronkelijk plezier in de zang en de dans, dan weer met een besef van het ietwat belachelijke van hun handelingen. Samen met de muziek uit vervolgen jaren roept het bij de toeschouwer opnieuw allerlei beelden op. Elke toeschouwer apart kan er eigen gevoelens, eigen betekenissen aan ophangen. De kontekst maakt mee de voorstelling en die kontekst is voor elkeen verschillend. Niemand zal na het doek met dezelfde gevoelens de zaal verlaten.

Peter Mangelschots

Dialogue with Charlotte op maandag 6 en dinsdag 7 december en *Lettere amorose* op donderdag 9 en vrijdag 10 december, telkens om 20u30 in de Vlamingenstraat 83.



Raimund Hoghe: geen sant in eigen land

Raimund Hoghe heeft een halve eeuw achter de rug. Sinds een tiental jaren verwerkt hij de Duitse geschiedenis van tijdens en na de oorlog in zijn dansstukken. Het is geen evidentie: Hoghe is goed anderhalve meter groot en lijdt aan scoliose of ruggengraatverkrumming. Zijn reputatie bouwde hij eerst op buiten het teater, in de journalistiek. Voor *Die Zeit* schreef hij een reeks, inmiddels onder de naam *Zeitporträts* gebundelde, portretten van onbekende mensen: een toiletmadam, een rentenier, een analfaabeet, een gehandicapte. Allemaal mensens kleine bekommernissen symbool stonden voor grotere maatschappelijke problemen. Het zou voor Hoghe een steeds terugkerend thema worden.

Choreografe Pina Bausch vroeg hem vervolgens als dramaturg. Op heel persoon-

aanvaard, dat het een onlosmakelijk deel van hemzelf was. Bausch stimuleerde hem ook om zelf het podium op te gaan. Voor Hoghe, die al van kindsbeen af balletdanser had willen worden, ging een oude droom in vervulling.

Joden

De eerste solo kwam er in 1994. *Meinwärts* was een treurmis voor de uitgestoten: homo's, Joden, aidspatiënten, allemaal mensen met wie Hoghe zich nauw verbonden voelt. Zichzelf vergeleek hij met de Joodse tenor Joseph Schmidt die dezelfde gestalte had als Hoghe en die omkwam in een concentratiekamp. In *Chambre Séparée* (1997) vertelt hij zijn leven van na de oorlog: zijn problemen om als bastaardkind op

publiek zo de kans om persoonlijke gedachten te vormen.

Het publiek is zeer belangrijk voor Hoghe. Hij staat niet op het podium om te voldoen aan een verlangen tot zelfkiespresie maar om iets los te maken bij het publiek. Meer dan ekspliciet op dingen te wijzen, doet hij een beroep op de individuele herinneringen van elke toeschouwer. Hoghe: "Toeschouwers moeten openstaan voor hun gevoelens en herinneringen. Doen ze dat niet, dan blijven ze beter thuis." Misschien is dat de reden waarom hij bepaald geen sant in eigen land is. De konfrontatie met het verleden komt voor zijn langdenoten nogal hard aan. Het blijft een gesloten en weinig creatief volk. "Duitsers willen dat er in hun plaats gedacht wordt. Daar ben ik niet toe bereid."

Haken

Hoghe's laatste creatie, *Lettere amorose*, waarmee hij deze week naar het Stuc komt, ontleent zijn naam aan het werk van Claudio Monteverdi. Toch zijn het geen klassieke liefdesbetuigingen zoals de titel kan doen vermoeden. Hoghe leest autentieke brieven voor van mensen die zich niet thuis voelen in onze samenleving, verschoppelingen die haken naar een beter leven. Een Turkse jongen groet zijn broer vanuit het koude Duitsland. Een geëmigreerde moeder schrijft aan haar zoon, een onbetrouwbare minnaar aan zijn ex-geliefde of aan een andere vrouw. De meest opvallende brief is wel die van Yaguine Koïta en Fodé Tounkare, de twee jonge Guinezen die begin augustus dood werden aangetroffen in het landingsgestel van een Sabena-vliegtuig en uit naam van alle wanhopigen een oproep deden aan de mensheid en de menselijkheid.

Het voorlezen van de brieven gebeurt als het ware *en passant*, tussen allerlei rituelen door. Rituelen die Hoghe steeds in zijn eentje uitvoert. Het is geen 'spelen', evenmin als een priester tijdens een eucharistieviering 'speelt'. Gehuld in een



Satire in Hongaarse kortfilms

In het kader van Europalia Hongarije toont Kultuurraad een compilatieprogramma met Hongaarse animatiefilms onder de titel *Best of Hungarian Animation*. Hongarije heeft een rijke traditie op het vlak van de animatiefilm: de meest gereputeerde regisseurs zijn John Halas, Gyorgy Pal en Gabor Csupo, die hun heil uiteindelijk in het buitenland zochten. In de kortfilms ziet men de bittere en vermoedende strijd tussen een potlood en een gom (*The pencil and the Eraser*) en de problemen die opduiken wanneer een deelnemer aan een parade vaststelt dat zijn ene been korter is dan zijn andere (*Parade*). Kortom, alles wordt satirisch en humoristisch benaderd in de zeven films die de revue zullen passeren. Alle films samen duren 85 minuten. De vertoning begint woensdag 8 december om 24.00u in de Stuczaal.

(tb)

Oorgetuigen van start

Naar jaarlijkse gewoonte organiseert Kultuurraad naast grote projecten als Ithaka ook een aantal kleinere evenementen. Eén daarvan is Oorgetuigen, dat volgende week maandag aan een nieuwe jaargang begint. Voor de eerste Oorgetuigen van dit jaar is Kultuurraad er in geslaagd Jari Demeulemeester te strikken. Demeulemeester is ondertussen een decennium lang baas van de Ancienne Belgique en heeft in die hoedanigheid dan ook al heel wat artiesten de revue zien passeren. Wat er hem van is bijgebleven en welke straffe verhalen hij kan vertellen over het wangedrag van sommigen onder hen kunt u maandag 13 december persoonlijk gaan beluisteren.

(mvs)

Oorgetuigen Jari Demeulemeester, maandag 13 december 1999 om 20u00 in het Stuc, reserveren: tel. 016/20.81.33; toegang: met stukaart: 50/75, zonder stukaart: 100/125

Zinkende Titanic op Sport Zonder Grenzen

Sportraad viert op woensdag 8 december het tienjarig bestaan van de klassieker Sport Zonder Grenzen, een ludiek spel waarin teams het tegen elkaar opnemen in allerlei estafettes. Elk team moet uit tenminste acht deelnemers bestaan, waaronder minstens drie meisjes. Het thema van Sport Zonder Grenzen is dit jaar film. Men kan Private Ryan achterna gaan in het doolhofspel of de Titanic nog eens laten zinken in het zwembadspel. Tijdens de rustpauzes kunnen de deelnemers zich te goed doen aan popcorn. Het tienjarig jubileum van de klassieker zal 's avonds verder gevierd worden met een filmfui in De

Blauwe Schuit (Vismarkt). Deelnemers van Sport Zonder Grenzen mogen gratis binnen en kunnen uit de bol gaan op tunes van The A-team en andere jeugdzonden.

(jv)

Deelnemers kunnen zich vooraf inschrijven op het Sportraadsekretariaat. Er wordt een waarborg van 1000 frank gevraagd die zal worden teruggegeven bij het begin van de avond. Sport Zonder Grenzen start om 18.15 u op het Sportkot.



Lezersbrieven

Kommunisme

Roger Liekens beweert dat er in het kommunistisch systeem veel moois schuilging. Misschien zou hij dan toch eens moeten praten met de mensen die achter het IJzeren Gordijn geleefd hebben, zoals ik gedaan heb. Een voorbeeldje: een Poolse student vertelde me dat hij als vijfjarige in het huis van zijn grootouders eens naar een toespraak van Jaruzelski keek. Toen hij, in al zijn kinderlijke onschuld, opmerkte dat hij het geen aardige man vond, raakten zijn grootouders in een enorme paniek en verboden hem om ooit nog zo iets luidop te zeggen omdat dat ernstige gevolgen kon hebben. Een vijfjarige, nota bene. Ook anderen (uit de DDR, wijlen Tsjechoslovakije, ...) vertelden me soortgelijke verhalen. Dat was dus het paradijs voor de arbeiders, waar sommigen aan deze kant van het IJzeren Gordijn blijkbaar heimwee naar hebben.

**Peter De Cauwer,
3e jaar Geschiedenis, KU Nijmegen**

Met deze laatste reactie beschouwt de redactie de discussie over het communisme aan de hand van lezersbrieven afgesloten.

Monarchie

In deze tijden van monarchale hysterie



Weg met de koning!

Ons land werd de afgelopen weken ondergedompeld in een mediatieke euforiesfeer naar aanleiding van het huwelijk van kroonprins Filip. Deze kunstmatig gekreëerde hoera-stemming zou je haast doen vergeten dat niet iedereen ervan overtuigd is dat de constitutionele monarchie de beste staatsvorm voor ons land is. De monarchie is immers fundamenteel antidemocratisch. Het feit dat iemand louter op basis van erfopvolging, zonder enige andere verdienste tot staatshoofd gebombardeerd kan worden, is immers zeer bedenkelijk. Bovendien beschikken het volk en de volksvertegenwoordigers over geen enkel wettelijk middel om het staatshoofd ter verantwoording te roepen, laat staan om een koning of een koningin weg te kunnen stemmen.

Verdedigers van deze aanfluiting van de burgerlijke democratie beweren steeds maar dat de koning in België geen macht heeft. Nochtans is die koning wel staatshoofd en opperbevelhebber van het leger en bezit hij in die hoedanigheid heel wat macht. Hij heeft een enorme invloed bij de top van het leger en ontvangt bijvoorbeeld elke week — maar dan ook elke week — de eerste minister. Over wat zouden deze heren het dan hebben, denk je?

Het paleis heeft dikwijls een beslissende rol gespeeld in het politieke leven van dit land. Denken we maar aan de rol die het koningshuis speelde in de Rwanda-krisis en de tussenkomst van het hof in het overnamedossier rond de Generale Bank. Toen heel het land in rep en roer stond tijdens de dulle week in oktober 1996, de week die voorafging aan de witte mars, was het de koning — en niet de regering bijvoorbeeld — die een 'ronde tafel' organiseerde met de ouders van de verdwenen en vermoorde kinderen, de politiek, het gerecht. Onder het oog van tientallen camera's

trachtte hij de vrede in dit land te herstellen. De koning was in het verleden meermalen de reddingsboei van de politiek en de burgerij.

Ondanks alle grondwettelijke beperkingen bestaat het risico nog altijd dat de koning de macht waarover hij beschikt misbruikt om zijn eigen politieke spelletjes te spelen. Dat was bijvoorbeeld het geval met Leopold III die tijdens de nazibezetting van ons land in tegenstelling tot de regering in het land bleef en openlijk flirtte met het nationaal-socialisme. Dit brengt ons bij de weinig heroïsche geschiedenis van het Belgisch koningshuis. Leopold III flirtte met de nazi's, onder het bewind van zijn zoon Boudewijn werd de democratisch verkozen Congolese president Lumumba op bevel van de Belgen afgeslacht. Boudewijn bleef jarenlang de beste maatjes met diktator Mobutu.

Toen België in 1830 onafhankelijk werd mocht Leopold van Saksen Coburg koning worden. Deze opportunist had alles al geprobeerd en was bereid van vrouw of godsdienst te wisselen als het hem een stap dichterbij de macht bracht. Hij trouwde op jonge leeftijd met de Britse kroonprinses maar die stierf op het kraambed. Later wilde Leopold koning van Griekenland worden. Uiteindelijk werd het België. Jaren na zijn troonsbestijging maakte een toenmalig Belgisch minister zich zorgen omdat hij vreesde dat dit land enkel nog bevolkt zou worden door buitenechtelijke kinderen van de koning.

Zijn zoon Leopold II wordt verantwoordelijk geacht voor de dood van 10 miljoen Congolezen, veroorzaakt tijdens de grote plundering van dat land tussen 1890 en 1910. Hiermee is een Belgische vorst verantwoordelijk voor één van de grootste slachtpartijen van de moderne tijd. Die terreur gebeurde bewust en valt in geen enkel

licentiaat geschiedenis op de arbeidsmarkt is de laatste decennia reeds verscheidene malen gedevalueerd, zodat het zo al niet gemakkelijk zou zijn om een bedrijf te overtuigen van de talrijke kwaliteiten die een historicus te bieden heeft.

Maar uiteindelijk, idealist als ik ben, wou mijn republikeinse overtuiging dan toch nog wat zwaarder door dan de latere beroepsmogelijkheden. Dus besloot ik dan toch maar te gaan betogen, en tevens volgend jaar een meer in de markt liggende studie aan te vatten. Het zekere voor het onzekere dus. Gerustgesteld over m'n toekomstige jobaanbiedingen ging ik een paar weken geleden dan ook richting Grote Markt. Maar het mocht niet baten. Mijn republikeinse leuzes werden overstermd door een met Belgische vlagjes voorziene hysterische massa, zodat ik teleurgesteld

afdroop. Terug op mijn kot haalde ik de cursus historiografie van onder het stof en besloot dan maar wijselijk die toch maar eens van dichterbij te bekijken. Als besluit toch nog even dit: Leve de republiek, leve de democratie en last but not least leve geschiedenis.

**Philip Roose,
2e kan Moderne Geschiedenis**

JO MEUWISSEN

Alle verhuur
Video-, klank- en lichtmateriaal
Videoschermen tot 4 m
DISCOBAR
met of zonder D.J.
KARAOKE (5000 BEF)

016/201.301

(advertentie)

Breng je fiets mee naar de Kerstmarkt

Tussen 8 en 12 december zal het Ladeuzeplein weer bezaaid zijn met tentjes, kerstbomen en jenever. Dan vindt de twaalfde editie van het *Leuvens Kerstdorp* plaats. De animatie is gevarieerd met op het podium onder andere Sophie, Paul Michiels, Voice Male, een Hongaars zigeunerorkest en twee buiksprekers. Er zijn ook "Live"-uitzendingen van Radio 2 Vlaams-Brabant te verwachten, en optredens van artiesten tussen het publiek.

Nieuw dit jaar is de bewaakte fietsKERSTSTALLing in de Vanderkelenstraat. Hier kan je je fiets gratis parkeren. Deze service wordt aangeboden door de Stadswacht, de Preventiedienst van de stad Leuven, VELO vzw, ECLIPS vzw en SIC Milieu en Mobiliteit.

Op donderdag en vrijdag kan je in de fietsKERSTSTALLing terecht voor kleine fietsherstellingen, want VELO slaat er dan zijn fietsherstellertent op. Er is overigens doorlopend gratis bandenpomp-service.

(lg)

Openingsuren Kerstmarkt: woensdag tussen 17 en 23 uur, donderdag, vrijdag en zaterdag van 11 tot 23 uur, zondag van 11 tot 21 uur.
Openingsuren fietsKERSTSTALLing: woensdag tussen 17 en 22u, donderdag, vrijdag en zaterdag van 14 tot 21u, zondag van 14 tot 21u.

vrije tribune

opzicht te verklaren door de kulturele achterstand van die tijd. Ganse dorpen werden uitgeroemd omdat ze niet wilden meewerken aan de rubberontginning.

De ware geschiedenis van het Belgisch koningshuis is belangrijk omdat in onze scholen nog steeds een geromantiseerde en herschreven versie van die geschiedenis wordt verteld. De portretten van Zijne Majesteit en de koningin hangen in tal van openbare gebouwen, scholen, bibliotheken. Daardoor krijgt de monarchie in mijn ogen een lichtes totalitair karakter. Zelfs indien de geschiedenis van onze koninklijke familie zo vlekkeloos zou zijn als ze zelf wil doen geloven, dan nog zou de monarchie als instelling antidemocratisch blijven. De monarchie is een soort ballast uit de middeleeuwen die thuishoort in het geschiedkundig museum.

Ook de financiële rekening mag wel eens gemaakt worden. Niet alleen koning Albert maar ook de andere leden van de koninklijke familie worden flink verward door de belastingbetaler. Zo krijgt prins Filip 32 miljoen per jaar, prinses Astrid 11 miljoen per jaar. Koningin Fabiola moet zien rood te komen met een pensioentje van 50 miljoen per jaar. De Coburgs betrekken bovendien een aantal gebouwen die in overheidshanden zijn. Het gezamenlijk familiefortuin van de Coburgs wordt geschat op maar liefst 85 miljard frank. En toch slokt deze begoede familie dan nog eens 400 miljoen frank belastinggeld op per jaar. Dat is volstrekt onverantwoord.

Bezorgde Belgen beweren wel eens dat de monarchie moet blijven bestaan om dit land bij elkaar te houden. Dat is toch een beetje te flauw. Ten eerste heeft het koningshuis zelf altijd verondersteld dat er een normaal democratisch debat onder de bevolking zou worden gevoerd over de manier

waarop Vlamingen en Walen willen samenwonen in dit land. Ten tweede denk ik echt dat de bevolking geen koning nodig heeft om hierover te kunnen beslissen.

De Belgische burgerij heeft haar karretje altijd vastgeklemd aan de monarchie. Dat maakt dat de strijd voor democratisering en voor de republiek er altijd één geweest is van de arbeidersbeweging, van linkse organisaties en partijen en van progressieven. De eis voor de afschaffing van de monarchie is een democratische eis, net als stemrecht voor migranten bijvoorbeeld. Het is geen einddoel op zichzelf. De strijd voor de afschaffing van de monarchie — en dus voor de instelling van de republiek — moet onlosmakelijk verbonden zijn met de strijd voor een egalitaire maatschappij, voor sociale rechtvaardigheid. Het enkelvoudig stemrecht hebben we al lang geleden afgedwongen, vrouwenstemrecht volgde in 1948, een logische stap vooruit zou migrantenstemrecht en de afschaffing van de monarchie zijn. Hiervoor zal strijd vereist zijn.

Des te pijnlijker wordt het om te zien dat de partijen die zich vandaag 'links' situeren dit thema volledig overlaten aan het Vlaams Blok. Deze fascistische partij wil de autoritaire Belgische staat gewoon vervangen door een Vlaamse stormstaat. Het wordt de hoogste tijd dat er in dit land terug een linkse republikeinse beweging de kop opsteekt. Zelfs de meest beperkende definitie van democratie zegt dat de macht uitgeoefend wordt door de bevolking via democratische verkiezingen. Elke rechtgeaarde demokraat, elke progressief, elke linkse militant zou zich dus om evidente redenen moeten verzetten tegen de monarchie. Vive la République!

**David Dessers,
Socialistische Jonge Wacht (SJW)**



zoekertjes

✓ Kopstuc was aangenaam aangedaan door het bezoek van de grootste journalist van de BRT. Hopelijk lustte hij de pintjes. En, als het nog niet duidelijk mocht zijn, Kopstuc'ers zijn grote fans.

✓ Kris Roselle tikt met plezier al uw papers, eindwerken, enz. Hof ter Bekelaan 12, 3020 Winksele-Herent, tel.: 016/20.70.77.

✓ Verzaamelaar zoekt voor eigen verzameling en geeft goede prijs voor: stripverhalen, L.P.'s, singles en (oud) speelgoed. Inlichtingen tijdens de week: 016/29.24.29 (vragen naar Michiel); tijdens weekend: 014/58.63.64.

✓ Lieveke, gelukkige verjaardag. Mosj.

Nathalie, gelukkige verjaardag van Nikolai - ✓ 'Deep Jazz Clash' in Rumba op vrijdag 10 december vanaf 23u met DJ's Stan (Scorpio), Didi (Apéro) en Mailman (Da Extravaganza Alternativa Days).

✓ Robin Hood snelt G ter hulp.

✓ Preses Musicologie geeft 20 vaten naar aanleiding van 20ste verjaardag in fakbar L&W op dinsdagnamiddag 7 december.

✓ Wegens ongeloflijk succes worden alle knappe mannen niet meer op 't Stuc-onthaal

verwacht.

✓ De vrouwen van X laten weten dat zijn toeter groot, hard en breed is, waarmee hij elke gleuf omzet in een natte he schacht, die hij afkoelt met een lekker zoet levenssap, die elke vorm van zware depressie vernietigt.

✓ Na de gestoorde dokters in 'The Kingdom' is het binnenkort de beurt aan de superieure apen van 'De Apenplanct'.

✓ Margo is een tjoepken.

✓ De Stuc-onthaalbaby is op komst. Kom hem voelen elke werkdag van 9u30 tot 12u30 en van 13u30 tot 18u.

✓ Omdat het de laatste is van dit jaar: 'Bizar Grotesk Incredibele Psychotronic Picturemania' op 14 december vanaf 20u in AV 01.12.

✓ Naaktfoto's van Mathilde gratis te bestellen: bel 21.19.00.

✓ Na het ALF in de Morgen, volgende week het Tuinkabouterbeprijdingsfront in de Veto.

✓ Preses Musicologie geeft privéconcert naar aanleiding van verjaardag op dinsdagnavond 7 december om 20u in MSI 91.12.

✓ Bar te huur. Info: 075/28.01.41.

✓ Na de gratis ruimtetrips van de NMBS, vol-

gende week gratis ruimtetrips van de NASA.

✓ Gevonden: Sinterklaas. Interesse bel de Kerstman: bel 69.69.69.

✓ Deze zoekertjes kwamen er dankzij de gestoorde medewerking van X.

✓ IABULEUS jongeretheater zoekt meisjes en jongens tussen 14 en 20 jaar voor hun volgende productie. Geïnteresseerden sturen een brief met motivatie en persoonlijke gegevens naar IABULEUS jongeretheater, Stapelhuisstraat 13d, 3000 Leuven. Een brief met meer informatie volgt dan in retour.

✓ Kan de jongedame die me op maandag 29/11 even na 19u15 op de Bond te diep in de

ogen keek een mailtje sturen naar poet@hotmail.com?

✓ Kringraders, jullie buro is opgeruimd (dankzij jullie geannexieerd lid, L.G.)

✓ Als Chloé er ondertussen weer geen rommel van heeft gemaakt.

✓ Volgende week komt de kaasboer weer.

✓ Binnenkort weer vrouwenavond. Mannen, laat de oortjes maar flapperen.

✓ Koen kom los. Adriaenssen gaat loos op de Kopstucfuif. Hoe was de kater?

✓ Mamma, volhard in de kookles.

✓ Nele T. Lieve en Sin, sorry, jullie lijken teveel op mijn tante Bibi.

Vmus maakt de borst(en) nat

De Sora-werkgroep vrouw-man-universiteit-samenleving, zeg maar Vmus, werd begin jaren negentig opgericht om de ongelijkheid van kansen voor baby's die zonder y-chromosom tot wereld kwamen aan te klagen en weg te werken. De recente rapporten over de aan(?)wezigheid van vrouwelijke hoogleraren aan onze eigen Alma Mater bewijzen dat er nog heel wat werk aan de winkel is.

Vmus wil echter meer zijn dan een zelfhulpgroep voor meisjes en jongens die zich feminist plegen te noemen. In het verleden stonden de 'vervrouwelijking van kansarmoede' en 'vrouwen in de politieke vernieuwing' al op de Vmus-agenda. Dit jaar zal de werkgroep 'de vrouw in de media' onder handen nemen. Wil je er ook bij zijn, kom dan woensdag naar de open startvergadering. Man zijn is geen bezwaar, voorkennis is niet vereist. Wij zorgen voor de inleidende video en film.

Woensdag 8 december bij MTC 00.16 om 20u00.

(ms)

agenda



ad valvas

door the one and only Kevlie

DINSDAG

20.00 u **FILM** New Harvest: 'El Evangelio de las Maravillas': Mexicaanse film over een wereldvreemde sekte, in Stuczaal, toeg. 100/125/150/175, org. Stuc.

20.00 u **FILM** New Harvest Special: 'Dealer' van Thomas Arslan (Belgische première). Een Turkse drugsrunner uit een onherkenbaar Berlijn droomt van een beter leven, in Stuczaal, toeg. 175/150/125/100, org. Stuc.

20.00 u **TEATER** De Korre brengt 'De Naamlozen', om u te verplichten stil te staan bij wat er aan het gebeuren is, in Wagehuys, Brusselsestraat 63, toeg. 450, org. CC Leuven.

20.00 u **VERGADERING** van SJW over de Basische kwestie, met inleiding door Vincent Scheltens, in Los Buenos, Parkstraat 14, org. Los Buenos.

20.30 u **DANS** Dialogue with Charlotte: Raimund Hoghe deelt de scène met sterballerina Charlotte Engelkes, in Vlamingenstraat 83, toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.

WOENSDAG

14.00 u **FILM** Mascara: thriller van Patrick Conrad uit 1987, in Vander Kelenstraat 30, toeg. 50/25/gratis, org. Vlaams filmmuseum en -archief.

18.30 u **KONSERT** Uitreiking Cultuurprijs en konsert, in Grote Aula MTC, org. Cultuuroördinatie KU Leuven.

20.00 u **DANS** Bert Van Gorp & Contrecoeur presenteren 'L'avenir est à la tendresse' (zie artikel), in Schouwburg, toeg. 500, org. CC Leuven.

20.00 u **FILM** 'Mascara': over verwarving in de seksuele identiteit, in Vlaams Filmmuseum, Vanderkelenstraat 30, toeg. 50/25, org. Vlaams Filmmuseum en -archief.

20.00 u **INFO-AVOND** Ondervijs in Cuba: een ooggetuigenverslag van Belgische leraars in Cuba (met dia's), in ACW-gebouw, Bondgenotenlaan 131, toeg. gratis.

20.30 u **EVENEMENT** Freespace Nieuw Zuid (zie kader), org. Stuc.

24.00 u **FILM** Een gratis avondje Hongaarse animatiefilms. Vaak plastisch, maar ook satirisch in zijn kijk op het politiek regime, in Stuczaal, org. Kultuurraad.

DONDERDAG

20.00 u **TEATER** Theater Antigone e. a. brengen 'Trage Kogels': een muziekshow in bedrijven, in Schouwburg, toeg. 550/400/250/150, org. CC Leuven.

20.00 u **VERGADERING** Aktiviteitenvergadering, in Couperus & Cocteau, Diestsestraat 245, org. Driekant.

20.30 u **DANS** Raimund Hoghe danst 'Lettère amorse' (zie artikel), in Vlamingenstraat 83,

toeg. 350/300/250/200, org. Stuc.

21.00 u **TERUGKOM-AVOND** 'Coming Out', in Couperus & Cocteau, org. Driekant.

VRIJDAG

20.00 u **MUZIEK** Johan Verminnen brengt '30 jaar later', in Schouwburg, toeg. 780/680/540/300, org. Vriendenkring 2000.

20.00 u **TEATER** De Theaterfactorij speelt 'De greep der koningen'. Macht en dienstbaarheid worden omgekeerd in afhankelijkheid en onmisbaarheid. Reservatie: 016/40.45.20, in zaal Malpertuis, Redingenstraat 4, toeg. 250, org. Theaterfactorij.

20.30 u **DANS** Raimund Hoghe danst 'Lettère amorse' (zie artikel), in Vlamingenstraat 83, toeg. 350/300/250/200, org. Stuc.

20.30 u **KONSERT** Het vieraal Ambrozijn brengt bezwerende folk waarin de Vlaamse roots internationale akcenten krijgen, in CC De Wildeman, Schoolstraat 15, Herent, org. CC De Wildeman.

21.00 u **LIVEMUZIEK** gebracht door het jazzduo Sabi Onano and Perdido, in Brasserie Charly's, Martelarenplein 11, toeg. gratis.

ZATERDAG

13.00 u **SPORT** Zaalvoetbaltornooi. Info 016/35.00.69, in Sporthal Lubbeck, org. Labyrint.

15.00 u **TEATER** Amusements Theater Leuven presenteert 'De Dromenwandelaa', in Auditorium Minnepoort, toeg. 400/350/200, org. Amusements Theater Leuven.

20.00 u **MUZIEK** Operettegezelschap Aquila Aarschot brengt 'Gravin Mariza', een liefdesverhaal dat niet verloopt zoals gewenst, in Schouwburg, toeg. 500/400/300/150, org. CC Leuven.

20.00 u **TEATER** De Theaterfactorij speelt 'De greep der koningen', org. Theaterfactorij.

22.00 u **FUIF** Lesbiennefuif, in Blauwe Kater, org. Labyrint.

ZONDAG

20.00 u **FILM** 'Cheyenne Autumn', Ford's laatste westernepos. 300 Cheyennes vertrekken op een heroïsche en tragische trektocht uit hun ellendig reservaat, opgejaagd door een weinig entoesiaste kavalerie, in Stuczaal, toeg. 175/150/125/100, org. Stuc.

22.00 u **MUZIEK** Jazz op zondag, in Stucbar, org. Stuc.

MAANDAG

19.50 u **RELATIES** op het Hooverplein, org. 8of.

20.00 u **FILM** New Harvest: 'Killer' van Dare-zhan Omirbaev. Marat rijdt de Kazachstaanse 'nouveau riche' rond; na een auto-ongeluk dwingt de mafia hem een moord te plegen.

Een spannende en tegelijk ekstreem sobere film in Amerikaanse Film Noir-stijl, in Stuczaal, toeg. 175/150/125/100, org. Stuc.

20.00 u **MUZIEK** Oorgetuigen: Jani Demeulemeester, algemeen directeur van de Ancienne Belgique, goochelt met plaatjes, in vergaderzaal Stuc, toeg. 125/100/75/50, org. Stuc.

20.30 u **SCHRIJVERSPODIUM** Dito/Dito brengt een frisse lezing van een nieuwe

Nederlandstalige teatertekst, gevolgd door een gesprek tussen auteur, acteurs en publiek, in Vlamingenstraat 83, toeg. 175/150/125/100, org. Stuc.

22.30 u **FILM** 'Cheyenne Autumn', Ford's laatste westernepos. 300 Cheyennes vertrekken op een heroïsche en tragische trektocht uit hun ellendig reservaat, in Stuczaal, toeg. 175/150/125/100, org. Stuc.

Alfa

• 06/12 om 20.00 u: Presidiumvergadering, in Perma. • 07/12 om 20.00 u: Film, in MSI 00.28.

Apolloon

• 09/12 om 20.00 u: Sint-feest, in Gymnasium, en om 22.00 u: Sint-TD, in Waaiberg.

Chemika

• 07/12 Sinterklaaskwis, in Pavo.

Ekonomika

• 09/12 om 20.30 u: Smartlappen, in Brabant, toeg. Kaarten 395/345.

Eos

• 07/12 Fuif, in Blauwe Kater. • 09/12 Tapnamiddag, in Fak Letteren.

Germania

• 07/12 om 20.00 u: Bowling, in Naamesstraat 89. • 08/12 om 20.00 u: Film: The Pillow Book, in MSI 03.18.

Industria

• 08/12 om 20.00 u: Schaatsen, in Haarsrode.

Klio

• 07/12 om 20.00 u: Film 'Il Postino', in MSI 00.28. • 08/12 Sinterklaaskantus KE in Rector. • 08/12 OV, in 's Meiers. • 08/12 om 14.00 u: IFB-basketbal, in KB-sportaal.

LBK

• 06/12 om 22.00 u: Pint & Spiet Night, in Gnorgl.

Medica

• 07/12 Aperitiefkonsert. • 09/12 om

22.00 u: Disco Night, in Doc's.

Merkator

• 08/12 om 21.00 u: Thema-avond: Jungle-night, in Kelder van 't Plectrum.

Musicologica

• 13/12 Bowlen.

Politika

• 09/12 om 21.00 u: Kantus, in Patapoef. • 12/12 Begin feestweek (tot 16/12).

Portulaca

• 09/12 Christmass party with exchange of presents, in Pangaea. • 11/12 Trip to Brussels.

Psychologische Kring

• 07/12 om 21.00 u: Sint-Messageparty, in Artmania. • 09/12 om 18.00 u: Workshop koken met de Sint, in Themahuis 'Inamo', Halfmaartstraat 19.

Romania

Feestweek: • 07/12 om 20.30 u: Kantus, in Patapoef. • 08/12 om 14.00 u: Bowling, in Naamesstraat 89. • 08/12 om 20.00 u: Proffenkwis, in MSI. • 09/12 om 13.00 u: Romantische namiddag, in Fak Letteren. • 09/12 om 22.00 u: Extravaganza fuif, in Samambaña. • 10/12 om 12.00 u: Receptie, in Fak letteren.

VTK

• 13/12 om 20.00 u: revue, in zaal Hebrant bij Lerkeveld, Waversebaan 220, Heverlee

Wina

• 09/12 om 22.00 u: Streekbierenavond, in 't Plectrum.

“Wat was dat ook alweer met romantiek?”

Je hoort niets dan goed over de geluiden die de stem, de gitaar en de piano van Thé Lau en Dante Oei brengen. Tijdens alle optredens is er kippenvel, hier en daar vloeiende tranen. Akoestisch dringen de tonen en teksten van liedjes als 'Feest', 'Vrienden' en 'Kleine stille strijd' nog dieper door onze intellectuele olifantenhuiden. Ook het proza dat Lau voorleest — naar eigen zeggen gewoon omdat hij het leuk vindt — deint op deze emotie.

“O is dat er? Lekker.”, antwoordt Thé Lau, rockgod van de Nederlandse groep The Scene. Dante Oei, de jonge pianist en ex-babysitter van Lau, presenteert een biertje uit de koelkast van de Leuvense stadsschouwburg. Het is in de luwte voor het optreden dat Lau de keel schraapt en spreekt: “Soms hoor je hier een haast satanisch hol geluid, zwaar weerkaatsend van de huizen aan de overkant, soms niet de lieve stoute giechel van de bruid, vlak voor zij zich in een langgerekte zucht ontspannt” (Uit: 'Kleine stille strijd', kb, wd). Dat vind ik niet echt eenvoudig, toch. Het is een misverstand dat ik eenvoudig schrijf, maar ik weet wel hoe het komt. Het is die tekst van 'Blauw'. Die is inderdaad heel minimaal, met zoveel mogelijk herhaling. Toen had ik die Nederlandse neiging: meer met minder. Kaalschrapen was het devies. Op een gegeven moment was het één schraap te veel. Als ik nu een adjectief kan plaatsen zal ik het niet laten.”

Veto: Er zijn minstens twee zangers uit de noordelijke Nederlanden die weten wat echt is. Henny Vrienten zingt waarheid met humor en jij waarheid met passie.

Lau: «Ik vond Doe Maar een hele goede groep, bijna zo goed als The Scene. Het mooiste nummer van Doe Maar heb ik altijd 'Pa' gevonden. Niet echt het grappigste nummer. 't Is nogal ernstig ja, klopt. Ik heb er wel eens een grapje inzitten. Maar meestal zo verborgen dat de mensen het niet horen. En als ze het toch horen, dan vinden ze het meestal niet grappig. Toen ik in het Nederlands begon, maakte ik wel eens grapjes, maar daar was ik dan toch weer niet echt tevreden over. Passie en humor gaan niet zo goed samen, maar Brel is ook niet grappig.»

Spoorbaan

Veto: Je noemt je muziek soms romantiek. Volgens Van Dale betekent dat: 'een romantische richting in de Europese letterkunde, de roman-dichting of romanliteratuur', en tot slot 'hetgeen tot gevoel en verbeelding spreekt'. Wat versta jij onder romantiek?

Lau: «Het woord is er eigenlijk ingeslopen zonder dat ik er erg in had. Je hebt er altijd wel een idee van, maar het is eigenlijk een moeilijk woord. 'k Heb het ook wel eens opgezocht in de Winkler Prins, maar ik werd er niet wijzer van. Dus je hebt me erg geholpen. Dat laatste, dat is wel de hoofdmoot van wat ik eronder versta. Ik hoorde laatst een mooi verhaal over Herman Brusselmanns, wiens werk solipsistisch genoemd werd. "Ik ben het er eigenlijk niet mee eens", zei hij. "Ik zal straks eens opzoeken wat het betekent."»

Veto: Is de kern van je muziek ontroering?

Lau: «Ja, meestal wel. Behalve bij de harde nummers. Dan is de kern van de muziek opwinding. Bij alle langzame nummers is het zeker ontroering. Maar als je schrijft, dan weet ik het niet. Schrijven is volgens mij eigenlijk alleen maar een creatieve bezigheid, voornamelijk om dood materiaal weer tot leven te brengen. Als dat dan tot leven komt, dan voel je inderdaad iets, of het nu opwinding dan wel ontroering is.»

Veto: Als je een tekst schrijft, loop je dan bij-

voorbeeld langs de spoorbaan zoals in het nummer 'Geef nooit op'?

Lau: «Nee. Ik ben niet speciaal naar het station van Amsterdam gegaan om die tekst te schrijven. In dat lied vormde de kadans van de gitaar-riff de basis. Die deed me aan een trein denken. En dan staat het nummer snel in de steigers. Bijna altijd doe ik het zo: de muziek reikt me de tekst aan. Het omgekeerde gebeurt zelden, want muziek is suggestiever. Als je andersom werkt, schrijf je al snel kabaret. Dan wordt altijd eerst de hele tekst geschreven en daarna moet de komponist, die vaak iemand anders is dan wie de tekst geschreven heeft, maar zien wat hij ervan maakt.»

Veto: Waarom ben je in het Nederlands gaan zingen? Er zijn toch niet veel zangers die de switch naar de Nederlandse taal durven maken.

Lau: «Nee, en zeker in die dagen niet. Toen ik nog in het Engels zong, verplichtte ik mezelf om elke dag vijftig pagina's Engelse literatuur te lezen. Maar op een gegeven moment ben ik het in het Nederlands gaan proberen. Ik kwam erachter dat ik dan veel meer greep zou hebben over wat ik schreef dan ik ooit in het Engels zou kunnen krijgen, zelfs al woonde ik in een Engelstalig

«Ik geloof ook dat een vriend iets anders is dan een vrouw. Er is iets dat er niet is, en dat kan door een vriend aangevuld worden. Wie een relatie met een vrouw goed wil houden, moet in staat zijn geheimen te hebben. Je kan namelijk niet alles met een vrouw bespreken.»

Veto: Is de vriend Dante Oei en de vijand Otto Coymans (vroegere pianist van The Scene)?

Lau: «Nee, het heeft niets met Otto te maken. Ik heb een prima relatie met hem, maar de werkwatrelatie werd wel slecht. The Scene heeft, voor zover ik erover lees, een beetje dezelfde periode doorgemaakt als The Red Hot Chili Peppers. En meestal rolt er dan een kop.»

Biljart

Veto: Wat is de sterkte van Dante?

Lau: «Ten eerste: hij kan geweldig spelen. Hij arrangeert met kennis van zaken, en dat is in de popmuziek erg zeldzaam. Bovendien staat hij aan het begin van iets, van het traject dat ik voor een behoorlijk deel al heb afgelegd. Dat prikkelt wel. Bijvoorbeeld: we zullen dadelijk een soundcheck doen en al de kleine details hernemen die

en een moeder die in een rolstoel in het bejaardentehuis zit. Ik heb het rond me zo ook gezien. Het is gewoon echt niet leuk om in de tachtig te zijn en in zo'n karretje te zitten lijden aan verschillende kwalen. Ik ben wantrouwig tegenover mensen die oud worden leuk vinden. Met de beste wil van de wereld kan je dat geen pretje noemen.»

Veto: Komt er toch nog een rockende Thé Lau?

Lau: «Da's een goede vraag. In Nederland spelen we nog vrij regelmatig met de band. Ik blijf het erg leuk vinden. Eigenlijk zijn de optredens die ik nu doe nog meer rockend, omdat het zoveel méér inspanning kost dan de rockconcerten. Je hebt veel meer concentratie nodig. Met een rockoptreden kan je het geluid voor je laten werken. Ik denk dat we met The Scene wat meer in België zouden moeten spelen. Je zal zien dat 'het' er nog wel is.»

Veto: Is er een verschil tussen een zittend teaterpubliek en een drinkend rockpubliek?

Lau: «Je krijgt applaus en geen gejuich, dat is precies het verschil. Het meest reactierijke optreden hebben we in België gedaan, in Antwerpen, voor een staand publiek. Ze hadden zoveel kaartjes verkocht dat ze vroegen om alsjeblieft de stoelen eruit te



Overpeinzing in een bijna leeg kafee

(foto Katelijne Beerten)

land. Vanaf het vijftiende liedje was ik er trouwens van overtuigd dat Nederlanders het ook niet goed kunnen. Wat misschien niet geldt voor de huidige generatie. Mijn zoon van twaalf was vorige week in staat om een hele brief in het Engels op te stellen met maar drie spel fouten er in. Hij heeft nog nooit Engels op school gehad, moet je weten.»

Veto: Wat als de vriend van gisteren de vijand van vandaag wordt?

Lau: «Dat is een toespeling op een lied dat ik schreef over iemand, en wat dan ook nog precies is uitgekomen. Vriendschap is misschien een positieve spanning tussen twee mensen, maar die kan heel snel omslaan. Het begint met een meningsverschil over iets en het eindigt in een levenslange gebrouilleerdheid. Ik denk dat het dat is wat ik aan de hand had. Het heeft me heel erg over vriendschap doen nadenken. Wat het is, wat het waard is, wanneer je erover spreekt. In de lagere school vind je dat allemaal vanzelfsprekend. In dat stadium kan je wel eens een vriend voor het leven opdoen. Maar later wordt het toch steeds ingewikkelder. Ik merk bij oudere mensen dat ze niet licht nieuwe vrienden maken.»

de vorige keer niet helemaal goed waren. Ik ben ervan overtuigd dat als ik met iemand van mijn eigen leeftijd zou werken, die neiging niet zo sterk zou zijn. Ik zou eerder denken: 'Nou, dat komt wel goed.'»

Veto: Word je graag ouder?

Lau: «In bepaalde opzichten misschien, bijvoorbeeld het feit dat ik minder opgefokt ben dan vroeger. Wat ik anderzijds helemaal niet leuk vind, is dat bepaalde dingen gewoon achteruit gaan. Vroeger kon ik nogal goed tennissen. Vorige zomer heb ik tegen mijn tweëndertigjarige neef gespeeld. Het was teleurstellend. Tien jaar geleden had ik hem zeker verslagen, maar nu heb ik slechts vier games gemaakt, pufend over de baan, te laat bij elke bal. Hetzelfde met biljart. Met tennis kan je jezelf nog wijsmaken dat het met trainen wel weer zal beteren, maar met biljarten zie je gewoon wat het gemiddelde is op het scorebord. Dat inzakken van het moyenne gebeurt bij die biljartballen waar je van op afstand mikt. Die vliegen er nu steeds langs.»

«Ik zal vanavond een verhaal voorlezen. Het zijn twee scènes: één van een klein jongetje en zijn moeder, de volgende van een jongen die een man geworden is

halen. Dat had wel een hele aparte charme. Tussen de nummers door kreeg je een ont-lading die je nooit hebt bij een zittend publiek, en tijdens de nummers was het doodstil. Vreemd voor een staand publiek, en je zou verwachten dat als er in België al ergens mensen door het optreden heen praten, dat het wel in Antwerpen zou zijn.»

Veto: Je bent enkele jaren geleden gevraagd om te spelen op de studentenproms. Herinner je je dat nog?

Lau: «Ja. Het was de eerste keer dat ik met een symfonisch orkest heb gespeeld. Inmiddels heb ik dat al een paar keer gedaan. Het was in ieder geval wel erg leuk. Het orkest rammelde wel een beetje en de drum stond te hard. Gelukkig had ik een nummertje gekozen zonder drum ('Slapen, dromen, zweten', kb, wd).»

Veto: Je speelt voor mei-'68'ers tot en met de cybergeneratie. Wat spreekt jong en oud aan in je muziek?

Lau: «Wat was dat ook alweer met romantiek? Misschien inderdaad datgene wat tot het gevoel en de verbeelding spreekt. Dat moet het haast wel zijn, anders kunnen ze beter wegblijven, denk ik.»

Katelijne Beerten
Ward Daenen